

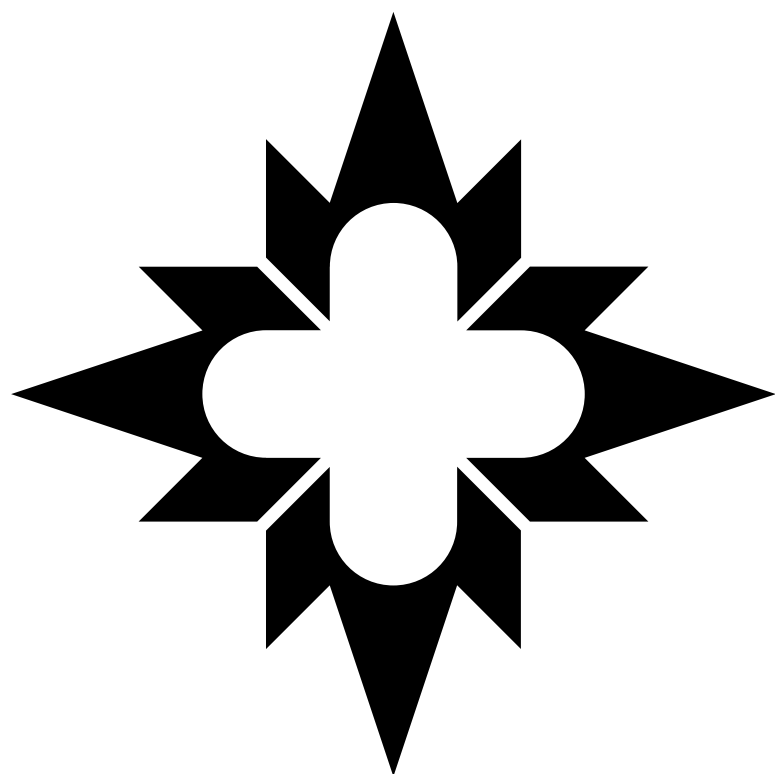

muzeum
náhodská

Výroční
zpráva
2024

Obsah

1. Úvod	3
Základní údaje	4
Informace o standardizovaných veřejných službách organizace	5
Personální oblast	7
2. Prezentační činnost	11
Stálé expozice	12
Výstavní činnost	14
Přednášková činnost	17
Edukace a rozvoj publika	21
Akce pro veřejnost	24
Ediční a vydavatelská činnost	29
Muzeum v médiích	30
3. Management a marketing	33
Management	34
Granty a projekty	36
Partnerství	40
Webové stránky	42
Facebook	42
Instagram	42
YouTube	43
Další propagační činnost	43
4. Návštěvnost	45
5. Práce se sbírkou	51
Uložení sbírkových fondů	52
Rozšiřování sbírky	52
Inventarizace a revize fondů	53
Digitalizace	53
Revize a pořádání sbírek archivního charakteru	54
Konzervace a restaurování	54
Zápůjčky a výpůjčky sbírkových předmětů	55
6. Věda, výzkum a publikační činnost	57
Badatelské dotazy	58
Vědecká činnost pracovníků	59
Publikační činnost	62
Archeologická památková péče	64
7. Hospodaření organizace	67
Výnosy a náklady	68
Nakládání s majetkem	72

1. Úvod

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Oficiální název:	Muzeum Náchodska /MNA/
Adresa:	Masarykovo náměstí 1, 547 01 Náchod
Zřizovatel:	Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
Statutární zástupce:	Mgr. Oldřich Schejbal
IČO:	00084930
DIČ:	CZ00084930
Bankovní spojení:	KB Náchod, č. ú. 2033551/0100
Telefon:	+420 491 423 248
Mobil:	+420 724 156 909
E-mail:	sekretariat@muzeumnachodska.cz
Datová schránka:	2wek7h6
Webové stránky:	www.muzeumnachodska.cz
Působnost muzea:	regionální
Právní postavení:	příspěvková organizace s právní subjektivitou

Pobočky a pracoviště

Ředitelství muzea:	Masarykovo náměstí 1 (Stará radnice), 547 01 Náchod
Broučkův dům:	Masarykovo náměstí 18, 547 01 Náchod
Výstavní síň:	Tyršova 247, 547 01 Náchod
Pevnost Dobrošov:	Dobrošov 97, 547 01 Náchod
Jiráskův rodný domek:	Jiráskova 90, 549 31 Hronov
Stará papírna – Čapkův mlýn:	Jungmannova 107, 549 31 Hronov
Jiráskovo divadlo a muzeum:	náměstí Čs. armády 500, 549 31 Hronov
Klášter Police nad Metují:	Komenského náměstí 1, 549 54 Police nad Metují
Stará škola Dřevěnka:	Hvězdecká 15, 549 54 Police nad Metují
Depozitář:	Kladská 733, 547 01 Náchod

Muzeum Náchodska je příspěvkovou organizací zřízovanou Královéhradeckým krajem. Je zapsáno v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové v oddílu Pr, vložce číslo 690. Aktuální zřizovací listina muzea byla schválena zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 1. ledna 2018. Dodatkem ke zřizovací listině bylo Regionální muzeum v Náchodě s účinností od 1. července 2018 přejmenováno na Muzeum Náchodska.

Tato zpráva o činnosti za rok 2024 je zpracována dle osnovy obsažené ve Směrnici č. 7 Rady Královéhradeckého kraje k řízení příspěvkových organizací zřízovaných krajem a obchodních společností založených krajem. Dále je vytvořena na základě doporučení Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Zpráva o činnosti vychází v tištěné a elektronické verzi, každá se samostatným číslem v systému ISBN.

INFORMACE O STANDARDIZOVANÝCH VEŘEJNÝCH SLUŽBÁCH ORGANIZACE

Standard územní dostupnosti

Muzeum Náchodska je součástí sítě poskytovatelů standardizovaných veřejných služeb ve smyslu zákona č. 483/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a změně některých dalších zákonů ve znění zákona č. 186/2004 Sb.

Standard časové a ekonomické dostupnosti

Záměrem organizace je vytvářet s ohledem na aktuální ekonomickou situaci cenovou politiku vstupného do výstavních prostor tak, aby umožňovala bezproblémovou dostupnost všem sociálním vrstvám obyvatelstva se zřetelem na děti a mládež, seniory a osoby se specifickými potřebami. O programech organizace v příslušném roce je veřejnost informována prostřednictvím vlastních webových stránek, sociálních sítí (Facebook, Instagram) a médií, dále v rámci standardní propagace samostatnými plakáty a pozvánkami na jednotlivé akce.

Muzeum Náchodska vydává každoročně výroční zprávu o své činnosti. V prvním čtvrtletí roku 2024 vyšla samostatná výroční zpráva za rok 2023, která byla předána zřizovateli a dalším partnerům. Výroční zprávy jsou dostupné také v digitální podobě na webových stránkách organizace.

Otevírací doby a vstupné v jednotlivých objektech muzea

V roce 2024 měli všichni návštěvníci první středu v měsíci vstup do objektů Muzea Náchodska, s výjimkou Pevnosti Dobrošov, zdarma. V Pevnosti Dobrošov platil tento bezplatný vstup pouze na prohlídku návštěvnického centra. Fotografování pro soukromé účely je ve všech pobočkách bezplatné.

1) Broučkův dům, Náchod

Otevírací doba:

Leden – březen:

Pátek – neděle 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Duben – červen, září – prosinec:

Úterý – neděle 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Červenec – srpen:

Denně 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Vstupné:

Plné vstupné (dospělí): 60 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 40 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

Slevy na vstupném – 10 % pro držitele Rodinných pasů

Vstupenka platí i ve Výstavní síni.

2) Výstavní síň, Náchod

Otevírací doba:

V době konání výstav:

Úterý – neděle 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Červenec – srpen:

Denně 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Vstupné:

Plné vstupné (dospělí): 60 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 40 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

Slevy na vstupném – 10 % pro držitele Rodinných pasů

Vstupenka platí i v Broučkově domě.

3) Pevnost Dobrošov, Dobrošov

Otevírací doba:

Duben – květen, září – říjen:

Čtvrtek – neděle 10.00 – 17.00

Červen – srpen:

Úterý – neděle 10.00 – 18.00

Srub Jeřáb byl otevřen pouze v červenci a srpnu a ve vybrané státní svátky.

Otevřeno bylo také ve vybrané státní svátky (1. května, 8. května, 5. července, 6. července, 28. září a 28. října).

Vstupné – základní okruh:

Plné vstupné: 180 Kč

Snížené vstupné: 120 Kč

Zdarma: děti do 5 let, držitelé průkazu AMG

Vstupné – srub Jeřáb:

Plné vstupné: 100 Kč

Snížené vstupné: 70 Kč

Zdarma: děti do 5 let, držitelé průkazu AMG

Vstupné – základní okruh + srub Jeřáb:

Plné vstupné: 230 Kč

Snížené vstupné: 160 Kč

Zdarma: děti do 5 let, držitelé průkazu AMG

Vstupné – návštěvnické centrum:

Plné vstupné: 60 Kč

Snížené vstupné: 40 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu AMG, ZTP, ZTP/P

Vstupné – noční prohlídka:

Plné vstupné: 200 Kč

Snížené vstupné: 150 Kč

Zdarma: děti do 5 let, držitelé průkazu AMG

4) Jiráskův rodný domek, Hronov

Otevírací doba:

Květen, říjen:

Pátek – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 16.00

Červen – září:

Úterý – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Vstupné – pouze Jiráskův rodný domek:

Plné vstupné (dospělí): 60 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 40 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

Vstupné – Jiráskův rodný domek + Stará papírna – Čapkův mlýn:

Plné vstupné (dospělí): 110 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 70 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu

ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

5) Stará papírna – Čapkův mlýn, Hronov

Otevírací doba:

Květen, říjen:

Pátek – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 16.00

Červen – září:

Úterý – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Vstupné – pouze Stará papírna – Čapkův mlýn:

Plné vstupné (dospělí): 60 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 40 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

Vstupné – Stará papírna – Čapkův mlýn + Jiráskův rodný domek:

Plné vstupné (dospělí): 110 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 70 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

6) Jiráskovo muzeum v divadle, Hronov

V roce 2024 byla pobočka dočasně uzavřena.

7) Klášter, Police nad Metují

Otevírací doba:

Květen:

Pátek – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 16.00

Červen – září:

Úterý – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Říjen:

Sobota – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 16.00

Vstupné – pouze Klášter:

Plné vstupné (dospělí): 100 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 80 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu

ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

Vstupné – noční a speciální prohlídky:

Plné vstupné (dospělí): 150 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 100 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

Vstupné – Klášter + Stará škola Dřevěnka:

Plné vstupné (dospělí): 140 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 90 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

8) Stará škola Dřevěnka, Police nad Metují

Otevírací doba:

Květen:

Pátek – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 16.00

Červen – září:

Úterý – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 17.00

Říjen:

Sobota – neděle 9.30 – 12.00 a 13.00 – 16.00

Vstupné – pouze Stará škola Dřevěnka:

Plné vstupné (dospělí): 60 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 40 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

Vstupné – Stará škola Dřevěnka + Klášter:

Plné vstupné (dospělí): 140 Kč

Snížené vstupné (děti od 10 let, studenti): 90 Kč

Zdarma: děti do 10 let, senioři nad 65 let, držitelé průkazu ZTP, ZTP/P, AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní skupiny

PERSONÁLNÍ OBLAST

Struktura a počty zaměstnanců

K datu 31. prosince 2024 bylo v Muzeu Náchodska v evidenčním počtu 22 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr, k tomu 3 ženy na mateřské nebo rodičovské dovolené. Celkem 19 zaměstnanců pracovalo na plný úvazek a 3 zaměstnanci na kratší úvazek. Bylo uzavřeno celkem 65 dohod o provedení práce (DPP), z toho 58 činili průvodci a pokladní a 7 ostatní. Dále bylo uzavřeno 21 dohod o pracovní činnosti (DPČ), z toho bylo 19 průvodců a pokladních a 2 ostatní.

V roce 2024 bylo odpracováno celkem 12 670,75 hodin osobami pracujícími na DPP a celkem 7 217,75 hodin osobami pracujícími na DPČ. Zaměstnanci v evidenčním počtu odpracovali v roce 2024 celkem 34 984,25 hodin (v roce 2023 to bylo 32 004 hodin).

Přírůstky a úbytky zaměstnanců

V průběhu roku 2024 došlo k těmto změnám:

Mgr. Eva Vodochodská – knihovnice, kurátorka sbírkových fondů, nástup na MD 29. ledna 2024

Mgr. Jakub Benko – knihovník, nástup 1. února 2024

Mgr. Jiří Valtera – kurátor sbírkových fondů, ukončení 19. února 2024

Mgr. Veronika Fišerová – kurátorka sbírkových fondů, konzervátorka a restaurátorka, nástup po RD 20. února 2024

Mgr. Petr Šmíd – kurátor sbírkových fondů, nástup 1. března 2024

Mgr. Jan Košťál – archeolog, ukončení 31. prosince 2024

Sezónní pracovníci na pracovní pozici pokladní-průvodce byli průběžně zaměstnáváni v návaznosti na potřeby organizace v průběhu celého roku. Hlavní sezóna probíhala v období od 1. května 2024 do 31. října 2024 (s kulminací v měsících červenci a srpnu).

Celkové čerpání mzdových prostředků

Mzdové prostředky – účet 521 – A. I výkaz zisku a ztráty rok 2023	12 775 928,00 Kč
Mzdové prostředky – účet 521 – A. I výkaz zisku a ztráty rok 2024	13 343 148,00 Kč
Stanovený limit mzdových prostředků pro rok 2024	13 883 200,00 Kč

Nižší čerpání mzdových prostředků oproti stanovenému závaznému limitu pro rok 2024 je vzhledem k celkové výši těchto prostředků zanedbatelné. Celkový nárůst mzdových nákladů oproti roku 2023 je dán především platovými postupy.

Plánované členění zaměstnanců dle kategorie práce

Plánovaný průměrný počet 23,5 přepočtených pracovníků vycházel v roce 2024 z potřeb Muzea Náchodska pro zabezpečení plného rozsahu činností daných zřizovací listinou. Radou KHK byl usnesením č. RK/9/490/2023 schválen jako závazný specifický ukazatel. Průměrný evidenční počet přepočtených pracovníků v roce 2024 byl 20,024. Závazný specifický ukazatel byl tedy dodržen.

Organizační uspořádání instituce

Muzeum Náchodska je podle organizačního řádu platného od roku 2024 strukturováno do šesti hlavních oddělení přímo podřízených řediteli – sbírkového oddělení, oddělení expozic, ekonomicko-správního oddělení, oddělení vztahů s veřejností a rozvoje publika, archeologického oddělení a Pevnosti Dobrošov.

Sbírkové oddělení odpovídá za řádnou ochranu, evidenci a péči o sbírkové fondy muzea.

Oddělení expozic má na starosti zajištění odbornosti expozic a výstav prezentovaných veřejnosti na všech pobočkách muzea. Pod toto oddělení spadají i správci jednotlivých poboček, kteří jsou za své pobočky odpovědní především z provozně technického hlediska.

Ekonomicko-správní oddělení odpovídá za ekonomickou

a správní agendu muzea.

Oddělení vztahů s veřejností a rozvoje publika má na starosti zejména agendu spojenou s PR, marketingem, působením na veřejnost, edukací a rozvojem muzejního publika.

Archeologické oddělení odpovídá za vedení agendy spojené s prováděním archeologických výzkumů a dohledů, péči o archeologické nálezy a poskytování metodické pomoci orgánům veřejné správy.

Pevnost Dobrošov odpovídá především za provoz pobočky a odbornost expozic a výstav prezentovaných veřejnosti.

Struktura zaměstnanců k 31. prosinci 2024

Dle vzdělání:

vysokoškolské magisterské a vyšší	13
vysokoškolské bakalářské	3
vyšší odborné	1
odborné střední, úplné středoškolské	4
vyučení (bez maturity)	1
základní	0

Dle věku:

25 – 34 let	5
35 – 44 let	10
45 – 54 let	3
55 – 64 let	4
65 a více	0

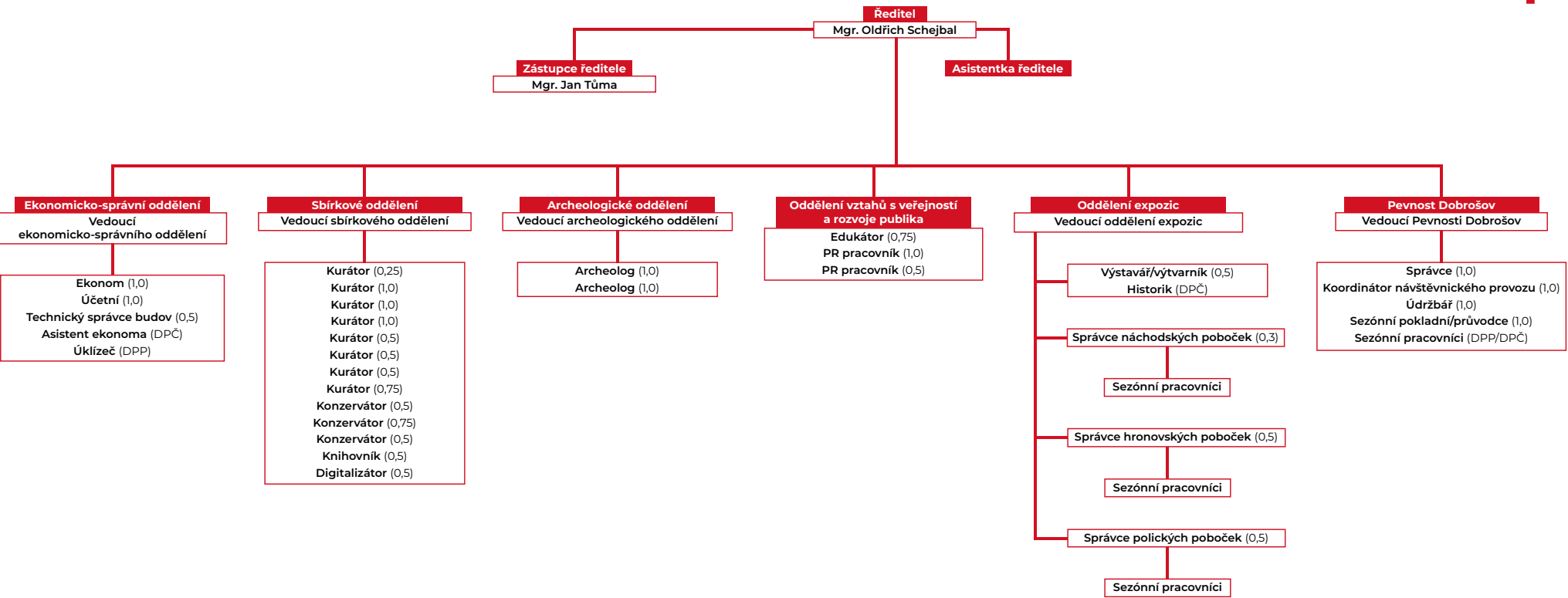
Platové třídy, průměrná mzda

Zařazování pracovníků do platových tříd vychází z obecně závazných předpisů pro tuto oblast, zejména pak z katalogu prací ve veřejných službách a správě a z nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě v posledním znění.

Průměrná hrubá mzda byla v roce 2024 ve výši 37 390 Kč.

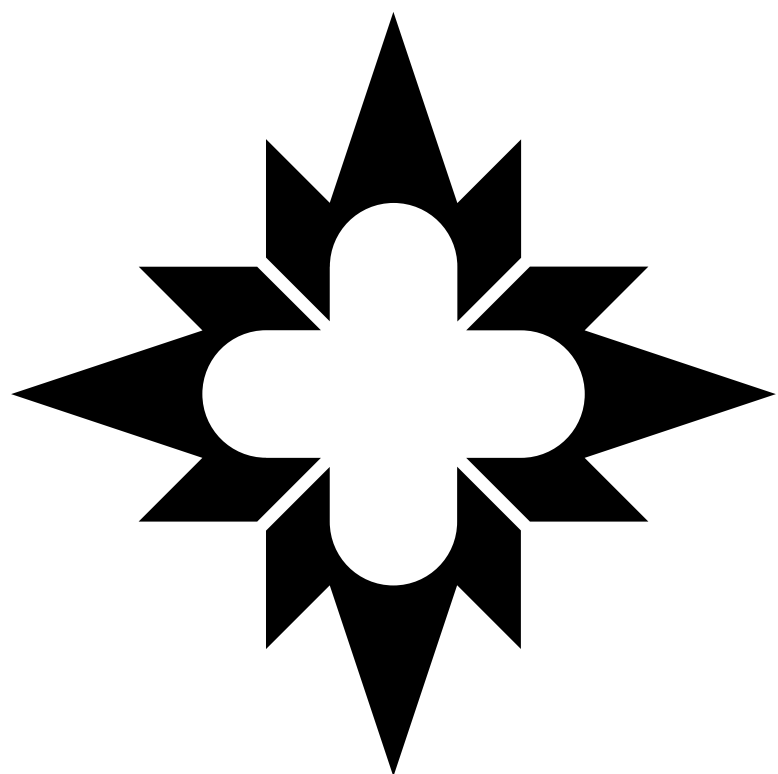
ORGANIZAČNÍ SCHÉMA MUZEA NÁCHODSKA

2. **Prezentační činnost**

STÁLÉ EXPOZICE

Broučkův dům | Náchod

Expozice nazvaná Dějiny Náchoda a Náchodska se nachází v prostorách původního měšťanského domu z druhé poloviny 17. století. Ten byl do dnešní podoby upraven v roce 1999 a muzeum se do něho nastěhovalo v roce 2000 z nevyhovujících prostorů na náchodském zámku. Expozice zachycuje dějiny Náchoda a jeho okolí od pravěku, přes středověk a novověk až do současnosti. Regionální historie se zde prolíná s dějinami celého českého národa. Návštěvníci se během prohlídky seznámí s každodenními rituály pravěkých lidí, s principy zakládání středověkých měst a hradů nebo se starostmi, které provázely život lidí v 17. a 18. století. V expozici nechybí ani osobní předměty kněžny Kateřiny Vilemíny Zaháňské, známé z knih Boženy Němcové, nebo informace o vojenské historii, která je s Náchodem úzce spjata. Zmíněn je také textilní průmysl, který byl pro zdejší region podstatný. V uplynulém roce byla reinstalována část expozice věnovaná zakladateli náchodského muzea Janu Karlu Hrašemu, která tak získala novou, atraktivnější podobu.

Jiráskův rodný domek | Hronov

Jiráskův rodný domek je ukázkou tradiční lidové architektury z konce 18. století. V roubené chalupě si návštěvníci užijí atmosféru rodinné pekárny, která je vybavena nepůvodním zařízením a lidovým nábytkem. Domek postavil v 90. letech 18. století Jakub Jirásek. V roce 1851 se zde narodil jeden z našich nejvýznamnějších spisovatelů Alois Jirásek. Jeho otec Josef zde provozoval pekařské řemeslo. V roce 1925 objekt koupilo město Hronov a v letech 1955 až 1957 ho nechalo zrekonstruovat.

Jiráskovo muzeum v divadle | Hronov

Jiráskovo muzeum v Hronově je umístěné v nejvyšším patře v průčelí divadla. V 80. letech 20. století došlo k jeho integraci do Okresního muzea v Náchodě (dnes Muzeum Náchodska), nicméně expozice zůstala zachovaná a k její částečné renovaci došlo až v roce 2002. Na konci roku

2024 sem byla nainstalována nová interaktivní expozice „Prostor pro divadlo“, která cílí na rodiny s dětmi.

Stará papírna – Čapkův mlýn | Hronov

Expozice je zaměřená na dětství sourozenců Čapkových, kteří do mlýna jezdili na návštěvy za svými prarodiči. Zdejší prostředí se jim stalo inspirací pro sepsání celé řady pohádek. Kromě sourozenců Čapkových se návštěvníci během prohlídky seznámí také s dalšími významnými osobnostmi spojenými s Hronovem. V prostorách Staré papírny – Čapkova mlýna probíhají workshopy výroby ručního papíru, které je možné absolvovat i jako edukační program pro školy a jiné zájmové skupiny.

Klášter v Polici nad Metují | Police nad Metují

Klášter byl založen ve 13. století břevnovskými benediktiny. Muzeum je umístěno v prvním patře kláštera a návštěvníci se během prohlídky podívají do prostor opatova bytu zrenovovaného v roce 2023. V prosinci roku 2024 byl byt rozšířen o pokoj lokaje. Zájemci si prohlédnou také dvě moderní audiovizuální expozice, které vytvořil vizuální umělec Richard Loskot a nesou název Benediktinské Policko – Příběh z dob středověké kolonizace a Lidová zbožnost – Kraj poutních míst, zázračných studánek a pověstí.

Stará škola Dřevěnka | Police nad Metují

Expozice Staré školy Dřevěnky se zaměřuje na prezentaci dějin školství. V současnosti jsou v přízemí nainstalovány ukázky dvou školních tříd a v patře replika bytu učitele z počátku 20. století. Průchodem přes bývalou černou kuchyni se návštěvníci dostanou také na zahrádku za školou, kde jsou umístěny dvě původní latríny. Expozice nezachycuje podobu školy v období, v němž zde probíhala výuka (1785 až 1856), ale až mladší dobu.

Pevnost Dobrošov | Dobrošov

Dělostřelecká tvrz Dobrošov byla budována jako součást československého meziválečného opevnění ve 30. letech 20. století. Její výstavba však nebyla nikdy dokončena. Postaveny byly celkem 3 ze 7 plánovaných objektů – dělostřelecký srub Zelený a dva pěchotní sruby Můstek a Jeřáb. Od 60. let 20. století je zde umístěna expozice zaměřená na československé opevnění. Mezi lety 2019 a 2022 prošla pevnost nákladnou rekonstrukcí, během níž bylo vybudováno nové návštěvnické centrum. Proměnila se i expozice v jednotlivých pevnostních objektech.

Tato muzejní pobočka zahrnuje pěchotní sruby N-D-S 72 Můstek a N-D-S 73 Jeřáb, dělostřelecký srub N-D-S 75 Zelený, přes 2,5 km podzemních chodeb, 4 zasypané šachty nepostavených objektů, budovu návštěvnického centra s expozicí a promítacím sálem, dělnický domek, budovu dílny a kiosku, samostatné pěchotní sruby N-D-S 78 Polsko a N-D-S 80 Jirásek, venkovní expozici s překážkovým systémem, parkoviště pro návštěvníky, naučnou stezku Pevnost Dobrošov, přístupové a příjezdové komunikace a přilehlé pozemky.

VÝSTAVNÍ ČINNOST

Výstavy jsou jednou z nejdůležitějších forem prezentace sbírkových fondů a odborné činnosti, kterou muzeum ve vztahu k veřejnosti připravuje. V roce 2024 uspořádalo Muzeum Náchodska celkem **18** výstav ve všech čtyřech obcích, v nichž působí. V Náchodě realizovalo celkem **9** výstav (z toho 3 v Broučkově domě, 4 ve Výstavní síni a 2 ve Staré radnici), v Hronově **3** výstavy (1 v Jiráskově rodném domku a 2 ve Staré papírně – Čapkově mlýně), v Polici nad Metují **4** výstavy (2 v Klášteře a 2 ve Staré škole Dřevěnce) a **2** výstavy se uskutečnily v Pevnosti Dobrošov. Na přípravě výstav muzeum často spolupracuje s externími spolupracovníky, spolky a dalšími organizacemi. Dále připravilo **2** výstavy mimo muzejní objekty, konkrétně v prostorách Muzea Boženy Němcové v České Skalici a v Městské knihovně Náchod.

Rubena – Příběh psaný od roku 1908

Broučkův dům (Náchod), 1. března až 28. dubna 2024

Kurátorka: Mgr. Eliška Borůvková

Výstava věnovaná historii gumárenského průmyslu v Náchodě uspořádaná ve spolupráci s firmou Rubena, s. r. o. Na výstavě byly použity raritní předměty, dobové fotografie a příběhy jednotlivých zaměstnanců.

U nás: Obrazy (z) města Náchoda

Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), GVUN Jízdárna (Náchod), 24. února až 21. dubna 2024

Kurátor: PhDr. David Chaloupka

Společná výstava Muzea Náchodska a Galerie výtvarného umění v Náchodě, na které byly prezentovány jedinečné kresby, které sloužily jako šablony a předlohy pro vytvoření figurálních motivů na budovách postavených počátkem 20. století v Náchodě.

Členská výstava spolku AMAG

Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), 4. května až 2. června 2024

Kurátorka: Mgr. Kateřina Šichanová

Výstava z cyklu Náchodské muzejní jaro, na níž byly vystaveny obrazy jednotlivých členů Ateliéru malířů a grafiků Náchod.

Památník odhodlání a zrady: 55 let od trvalého zpřístupnění tvrze Dobrošov

Pevnost Dobrošov (Dobrošov), 2. května až 31. srpna 2024

Kurátoři: Bc. Martin Měřinský, Petr Beran

Výstava uspořádaná u příležitosti výročí 55 let od trvalého zpřístupnění dělostřelecké tvrze Dobrošov v návštěvnickém centru Pevnosti Dobrošov.

Karel Čapek – fotograf

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov), 8. května až 30. září 2024

Realizátorka: Bc. Drahomíra Večeřová

Výstava představila výběr fotografické tvorby Karla Čapka a jeho oblíbené náměty.

Putování za předky

Kláster (Police nad Metují), 7. června až 30. září 2024

Realizátorka: Bc. Drahomíra Večeřová

Výstava, kterou Muzeum Náchodska připravilo ve spolupráci s Českou genealogickou a heraldickou společností v Praze, představila veřejnosti informace o zdrojích k tvorbě rodokmenu, heraldické znaky a rodokmenové grafy.

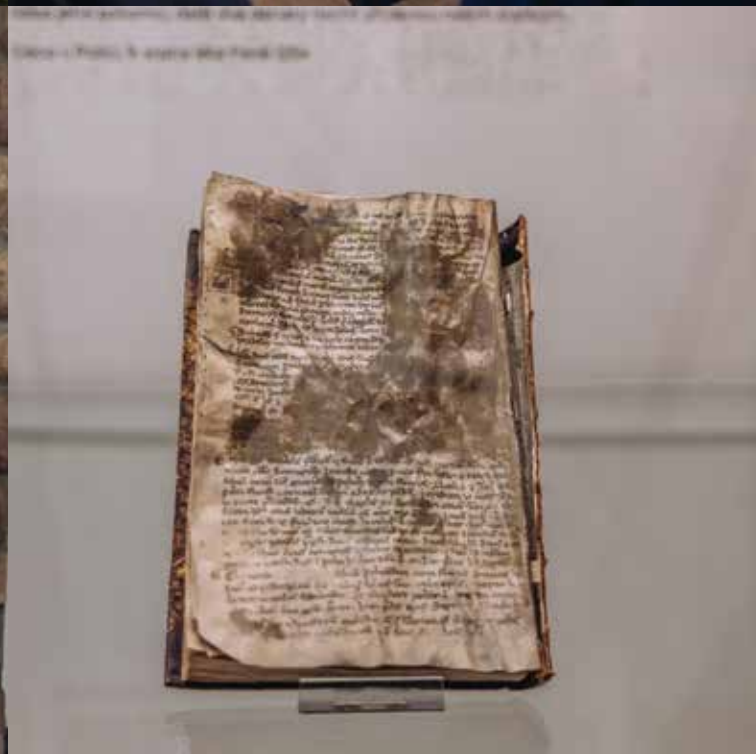
Náchod 1254

Broučkův dům (Náchod), 15. června 2024 až 26. ledna 2025

Kurátor: Mgr. Jan Tůma

Výstava zaměřená na počátky města v období středověku. Návštěvníci se na ní seznámili s funkcemi města, kupeckou stezkou vedoucí z Prahy přes Náchod do Krakova i s postavou rytíře Hrona, zakladatele Náchoda. Součástí výstavy byla také audiovizuální projekce prezentující vývoj města, zkouška dobových oděvů nebo ražba mincí.

100 let Fotoklubu Náchod

Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), 5. července až 27. října 2024

Kurátoři: Petr Šulc, Roman Unger

Výstava uspořádaná ve spolupráci s Fotoklubem Náchod seznámila návštěvníky s dlouhou historií tohoto náchodského spolku pomocí fotografií, dokumentů a dalších předmětů.

Bylinky v Dřevěnce

Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují), 1. července až 30. září 2024

Realizátorky: Bc. Drahomíra Večeřová, Lýdie Birkeová Mrázová

Výstava bylinek v polické Dřevěnce, která doplnila současnou expozici umístěnou v objektu.

Na cestě k městu

Muzeum Boženy Němcové (Česká Skalice), 27. července až 29. září 2024

Kurátor: Mgr. Jan Košťál

Výstava prezentující nálezy z archeologických výzkumů v centru města Česká Skalice seznámila návštěvníky s nejstaršími dějinami města. Připravena byla ve spolupráci s Muzeem Boženy Němcové.

Opevnění na Náchodsku tehdy a dnes

Pevnost Dobrošov (Dobrošov), 12. září až 31. října 2024

Kurátor: Bc. Martin Měřinský

Výstava fotografií pevnostních objektů z let 1938 až 1945 a jejich soudobé podoby.

Faleristická výstava

Broučkův dům (Náchod), 5. až 27. října 2024

Kurátoři: Mgr. Adéla Věra Wagnerová, Mgr. Richard Švan-da

Výstava řádů a vyznamenání připravená v rámci doprovodného programu konference III. Měřičkovy dny.

Nezakrytá okna Friedl Dicker Brandeisové

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov), 13. října až 30. listopadu 2024

Kurátorka: Mgr. Kateřina Šichanová, Renata Štěpařová

Výstava obrazů a jedné instalace jedenácti umělců uspořádaná u příležitosti výročí 80 let od zavraždění Friedl Dicker Brandeisové v Osvětimi.

17. listopad a Občanské fórum v Náchodě

Stará radnice (Náchod), 17. listopadu až 1. prosince 2024

Kurátorka: Mgr. Kateřina Šichanová

Panelová výstava, na které si návštěvníci připomenuli listopadové události roku 1989. Prohlédnout si mohli také dobové fotografie nebo plakáty.

Zimní sporty na Náchodsku

Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), 22. listopadu 2024 až 19. ledna 2025

Kurátorka: Mgr. Eliška Borůvková

Výstava zaměřená na historii zimních sportů na Náchodsku představila veřejnosti historické sportovní náčiní, jako jsou lyže, brusle či sáně. Doplněna byla o osobní příběhy pamětníků.

Velký náchodský betlém v knihovně

Městská knihovna Náchod (Náchod), 29. listopadu 2024 až 24. ledna 2025

Kurátor: Mgr. Jan Tůma

Tradiční vystavení Velkého náchodského betléma od Lubomíra Zemana v prostorách Městské knihovny Náchod.

Zlaté ruce našich pra... a babiček

Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují), 1. až 22. prosince 2024

Realizátorka: Bc. Drahomíra Večeřová

Výstava krajských výrobků, která byla připravena v rámci projektu Oživlá Dřevěnka.

Živoucí pomezí – výstava

Stará radnice (Náchod), 5. až 20. prosince 2024

Kurátorka: Mgr. Kateřina Šichanová

Výstava výstupů z celoročního projektu Živoucí pomezí, během kterého se uskutečnilo šest workshopů v krajině Kladského pomezí a Broumovska.

Betlémy v Jiráskově rodném domku

Jiráskův rodný domek (Hronov), 9. prosince 2024 až 5. ledna 2025

Kurátor: Mgr. Jan Tůma

Výstava betlémů ze sbírky Muzea Náchodska a DDM Domino Hronov v prostorách Jiráskova rodného domku v Hronově.

Vánoce v klášteře

Klášter (Police nad Metují), 12. prosince 2024 až 6. ledna 2025

Realizátorky: Bc. Drahomíra Večeřová, Lýdie Birkeová Mrázová

Vánočně vyzdobené interiéry opatova bytu v prostorách muzejní expozice v benediktinském klášteře v Polici nad Metují.

PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

Svoji práci prezentuje Muzeum Náchodska také pomocí přednášek, komentovaných prohlídek a terénních exkurzí. Organizuje cyklus Muzejních sedánek, přednášek s odborníky na různá témata, pořádá komentované prohlídky výstav a muzejních expozic, ale i další odborné přednášky.

V roce 2024 se uskutečnilo (mimo edukačních programů a odborných workshopů) celkem **38** přednášek, vycházek a komentovaných prohlídek.

Náchodské muzejní sedánky

Jan Karel Hraše: Průkopník české archeologie a zakladatel muzea v Náchodě

Stará radnice (Náchod), 7. února 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Přednáška muzejního historika Mgr. Jana Tůmy představila veřejnosti vědeckou činnost zakladatele muzea v Náchodě Jana Karla Hraše.

Průmyslová šlechta: Továrnický rod Bartoňů z Dobenína

Stará radnice (Náchod), 6. března 2024

Přednášející: Mgr. Martin Tesař

Přednáška o nobilitačním procesu a fenoménu tzv. nové šlechty, který byl představen na příkladu továrnického rodu Bartoňů z Dobenína.

Historie náchodského loutkářství

Stará radnice (Náchod), 3. dubna 2024

Přednášející: Miloš Jirman

Přednáška o historii náchodského loutkářství a o dějinách spolku Loutková scéna dětem pro radost Náchod.

Ze spolkové činnosti pěveckého sboru Hron

Stará radnice (Náchod), 5. června 2024

Přednášející: Ing. Jiří Dusbaba

Přednáška o historii i současné spolkové činnosti věhlasného pěveckého sboru Hron.

Historie náchodského Sokola a sokolovny

Stará radnice (Náchod), 17. října 2024

Přednášející: Lucie Řehůřková

Přednáška věnovaná historii náchodského Sokola a budovy sokolovny.

Kruh výtvarníků od roku 1948 do roku 1989 a pokračování...

Stará radnice (Náchod), 6. listopadu 2024

Přednášející: Milan Jícha

Přednáška o dějinách spolku AMAG a jeho předchůdci – Kruhu výtvarníků v Náchodě. K prezentaci byla využita historická kronika s ukázkami spolkového života a vývojem spolku až do dnešní doby.

Ostatní přednášky pro veřejnost

Lidová zbožnost na česko-kladském pomezí

Městská knihovna (Meziměstí), 17. dubna 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Přednáška o poutních místech, zázračných studánkách, bájných horách a neobvyklých rituálech na česko-kladském pomezí.

Lidová zbožnost na česko-kladském pomezí

Pellyho domy (Police nad Metují), 18. dubna 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Přednáška o poutních místech, zázračných studánkách, bájných horách a neobvyklých rituálech na česko-kladském pomezí.

Izrael – Historie a aktuální situace na Blízkém východě

Pevnost Dobrošov (Dobrošov), 26. dubna 2024

Přednášející: Mgr. Martin Svárovský

Přednáška o tradici podpory Československé republiky Izraeli, o důvodech vzniku a současném stavu izraelsko-palestinského konfliktu.

Z počátků Meziměstí

Městská knihovna (Meziměstí), 3. května 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Přednáška archeologa a historika Muzea Náchodska Mgr. Jana Tůmy u příležitosti 616. výročí první písemné zmínky o Meziměstí představila dějiny obce a regionu od pravěkých lovců až po broumovský urbář Johanna Georga Hesselia z roku 1676.

Historie těchonínských kasáren

Pevnost Dobrošov (Dobrošov), 31. května 2024

Přednášející: Mgr. Oto Pavliš, Ph.D.

Přednáška o historii těchonínských kasáren od jejich výstavby v roce 1937 až po současné využití pro Centrum biologické ochrany.

Kníže Václav na náměstí, svatý Václav v kostele

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov), 6. srpna 2024

Přednášející: PhDr. Zdeněk Zahradník

Přednáška uspořádaná v rámci festivalu Jiráskův Hronov seznámila posluchače s divadelní produkcí v rámci svatojanských a svatováclavských oslav v roce 1929 ve východních Čechách.

Expedice Maroko 2022

Pevnost Dobrošov (Dobrošov), 28. září 2024

Přednášející: Mgr. Jan Bohadlo

Geologická přednáška o expedici, která se pod záštitou přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy uskutečnila v roce 2022 v Maroku.

Mikrovesmír v nás

Pevnost Dobrošov (Dobrošov), 18. října 2024

Přednášející: Mgr. Martin Schwarzer, Ph.D.

Přednáška o vědeckém výzkumu v Laboratoři gnotobiologie v Dolech u Nového Hrádku.

Zakládání středověkých měst

Stará radnice (Náchod), 19. října 2024

Přednášející: Mgr. Petr Hejhal, Ph.D.

Přednáška Mgr. Petra Hejhala, Ph.D. z Univerzity Hradec Králové o kolonizačním procesu v období středověku a fenoménu zakládání měst.

Mincovnictví v českých zemích

Stará radnice (Náchod), 19. října 2024

Přednášející: Pavel Gregor

Přednáška Pavla Gregora z České numismatické společnosti o vývoji peněžních platidel v historii lidstva.

Rodopis, koníček na celý život

Stará škola Dřevěnka (Poliče nad Metují), 24. října 2024

Přednášející: Helena Voldánová

Přednáška uspořádaná k výstavě Putování za předky, během které se posluchači seznámili s principy tvorby rodokmenu a práce s prameny.

Opevnění a vojenská muzea na Balkáně

Pevnost Dobrošov (Dobrošov), 29. prosince 2024

Přednášející: Bc. Martin Měřinský

Přednáška o opevnění a vojenských muzeích na Balkáně pro Spolek Přátel Vojenské Historie Dobrošov.

Terénní vycházky a exkurze**Procházka po stopách Josefa Škvoreckého**

Náchod, 10. října 2024

Přednášející: Mgr. Blanka Nešetřilová

Ve spolupráci s Městskou knihovnou Náchod zorganizovalo Muzeum Náchodska procházku po místech spojených s životem a dílem Josefa Škvoreckého. Akce byla realizována u příležitosti stého výročí od jeho narození.

Komentované prohlídky výstav a expozic**Betlémy Vladimíra Šramara pro zrakově postižené**

Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), 11. ledna 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Komentovaná prohlídka výstavy betlémů s haptickými ukázkami pro členy oblastní odbočky Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých Náchod. Program byl oceněn na stránkách Náchodského zpravodaje (únor 2024, s. 4).

Komentovaná prohlídka výstavy U nás

Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), GVUN Jízdárna (Náchod), 17. dubna 2024

Přednášející: PhDr. David Chaloupka

Komentovaná prohlídka společné výstavy Muzea Náchodska a Galerie výtvarného umění v Náchodě s kurátorem výstavy.

Prusko-rakouská válka v roce 1866 a Náchod

Broučkův dům (Náchod), 10. května 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Projektový den ZŠ Komenského Náchod (4 školní třídy). Archeolog a historik Mgr. Jan Tůma seznámil žáky s událostmi prusko-rakouské války v Náchodě.

Noc kostelů 2024

Klášter (Poliče nad Metují), 7. června 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Komentované prohlídky prostor benediktinského kláštera v Polici nad Metují v rámci tradiční Noci kostelů.

Komentované prohlídky výstavy Náchod 1254

Broučkův dům (Náchod), 15. června 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Komentované prohlídky výstavy Náchod 1254 s kurátorem Mgr. Janem Tůmou v rámci akce Náchodská muzejní noc.

770 let Náchoda

Broučkův dům (Náchod), 19. června 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Komentované prohlídky výstavy Náchod 1254 a středověké části stálé muzejní expozice pro žáky ZŠ Komenského Náchod (2 školní třídy).

Noční prohlídky kláštera

Klášter (Police nad Metují), 12. července, 9. srpna a 20. září 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Tradiční noční komentované prohlídky prostorů benediktinského kláštera v Polici nad Metují a kostela Nanebevzetí P. Marie.

Noční prohlídky Pevnosti Dobrošov

Pevnost Dobrošov (Dobrošov), 5. července a 2. srpna 2024

Prohlídka objektů dělostřelecké tvrze Dobrošov za speciálního nočního osvětlení.

Středověké město

Broučkův dům (Náchod), 6. září 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Komentované prohlídky spojené s edukačním programem pro žáky ZŠ Havlovice (2 školní třídy) – středověké město na příkladu Náchoda, využita výstava Náchod 1254.

Komentované prohlídky výstavy Náchod 1254

Broučkův dům (Náchod), 7. září 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Komentované prohlídky výstavy Náchod 1254 s kurátorem výstavy se uskutečnily v rámci akce Náchodské Kuronské slavnosti.

Prohlídky výstavy 100 let Fotoklubu Náchod

Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), 24. září 2024

Přednášející: Roman Unger

Komentovaná prohlídka výstavy s kurátorem.

Pravěk Náchodska

Broučkův dům (Náchod), 14. října 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Přednáška a komentovaná prohlídka stálé expozice pro žáky Jiráskova gymnázia Náchod rozšiřující učivo o konkrétní doklady pravěkého osídlení na Náchodsku.

Pravěk Náchodska

Broučkův dům (Náchod), 5. listopadu 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Přednáška a komentovaná prohlídka stálé expozice pro žáky ZŠ Komenského Náchod rozšiřující učivo o konkrétní doklady pravěkého osídlení na Náchodsku.

Cestování s Mírou Šolcem a jeho kamerou

Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují), 5. listopadu 2024

Přednášející: Miroslav Šolc

Přednáška o cestách Miroslava Šolce s promítáním záběrů, které během nich natočil.

Pravěk Náchodska

Stálá expozice (Náchod), 14. listopadu 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Přednáška a komentovaná prohlídka stálé expozice pro žáky ZŠ Komenského Náchod rozšiřující učivo o konkrétní doklady pravěkého osídlení na Náchodsku.

Zimní sporty na Náchodsku

Výstavní síň (Náchod), 21. listopadu 2024

Přednášející: Mgr. Jan Tůma

Úvodní přednáška k výstavě Zimní sporty na Náchodsku v rámci vernisáže stejnojmenné výstavy.

EDUKACE A ROZVOJ PUBLIKA

V roce 2024 došlo k úpravám edukačních programů. Muzeum nabízelo celkem 20 stálých edukačních programů k expozicím muzea pro různé věkové kategorie. Programy byly realizovány v pobočkách muzea v Náchodě, Hronově a Polici nad Metují. Nejnavštěvovanějšími programy se staly Výroba papíru, Život v Náchodě, Ve jménu cechu a Cesta do pravěku. Mimo stálou nabídku byly realizované také edukace ke dvěma výstavám – Náchod 1254 a U nás: Obrazy (z) města Náchoda. Uplynulý rok se opět podařilo realizovat spoluprací s Jiráskovým gymnáziem v Náchodě. V rámci ní se uskutečnily dva projektové dny zaměřené na průmyslovou revoluci a jeden program pro učitele gymnázia k výstavě Náchod 1254.

V roce 2024 se uskutečnilo celkem **65** edukačních programů, kterých se zúčastnilo **1365** žáků.

Mimo to navštěvovalo **14** posluchačů po celý rok Virtuální univerzitu třetího věku.

Edukační programy realizované v roce 2024

Program k výstavě Náchod 1254

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program navštívily čtyři školní skupiny – celkem 89 žáků a studentů. Doprovodný program k výstavě zaměřený na vznik a vývoj středověkých měst.

Program k výstavě U Nás: Obrazy (z) města Náchoda

Výstavní síň (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program navštívilo pět školních skupin – celkem 98 žáků a studentů. Doprovodný program k výstavě věnovaný technice zvětšování kreseb pomocí mřížky.

Život v Náchodě

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program navštívilo šest školních skupin – celkem 135 žáků. Výtvarně historický program zaměřený na období vzniku měst a stavbu hradů.

Cesta do pravěku

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program byl realizovaný pro 5 školních skupin – celkem 104 žáků. Zaměřený byl především na obživu v pravěku a její zpracování.

Architektura kolem nás

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program byl realizovaný pro tři školní skupiny – celkem 86 žáků. Zaměřený byl na architektonické slohy a styly s ukázkami na náchodských stavbách.

Život v chalupě

Broučkův dům (Náchod), Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program byl realizovaný pro dvě školní skupiny – celkem 43 žáků. Během programu se žáci seznámili s denními rituály našich předků.

Ve jménu cechu

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program byl realizovaný pro pět školních skupin – celkem 82 žáků. Během programu se žáci seznámili s významem cechů a s jednotlivými řemesly.

Podkova Fridricha Falckého

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program navštívila jedna školní skupina – celkem 21 žáků. Zaměřený byl na dobu kolem bitvy na Bílé hoře a volbu českého krále.

Osmičky a jedna devítka

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program byl realizovaný pro tři školní skupiny – celkem 72 žáků. Během programu se žáci seznámili s důležitými událostmi 20. století.

Přes čáru

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program byl realizovaný pro dvě školní skupiny – celkem 40 žáků. Věnovaný byl tématu hranic a života v pohraničí.

Výroba papíru

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Tento program navštívilo deset školních skupin – celkem 214 žáků. Během programu si žáci vyzkoušeli výrobu recyklovaného ručního papíru.

Antiutopie

Jiráskův rodný domek (Hronov)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program byl realizovaný pro čtyři školní skupiny – celkem 98 žáků. Věnovaný byl textům Karla Čapka a Egona Hostovského a současným společenským otázkám.

Pověst o Brunclíkovi

Jiráskův rodný domek (Hronov)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program o Brunclíkovi navštívila jedna školní skupina – celkem 10 žáků. Zaměřený byl na děj pověsti o Brunclíkovi.

Má vlast

Jiráskův rodný domek (Hronov)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program navštívila jedna školní skupina – celkem 28 žáků. Věnovaný byl otázce vlastenectví v kontextu Jiráskovy tvorby.

Lidové zvyky v ročním cyklu

Broučkův dům (Náchod), Jiráskův rodný domek (Hronov), Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Tento program navštívilo sedm školních skupin, z toho jedna skupina se zaměřením na Velikonoce, jedna skupina na Svatojánskou noc a pět skupin na oslavu Vánoc. Celkem se programu zúčastnilo 122 žáků.

Klášteří poklad

Klášter (Police nad Metují)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Program navštívily tři školní skupiny – celkem 52 dětí. Program je založený na pověsti o polickém pokladu.

Profese v muzeu

Broučkův dům (Náchod)

Realizovala: Mgr. Kateřina Šichanová

Pilotní program realizovaný pro školní skupinu 16 žáků. Zaměřený byl na vybrané profese v muzeu, které si žáci mohli vyzkoušet. Tento program byl vytvořený na základě poptávky školy a v následujícím roce bude zařazen do stálé nabídky.

Projektový den Průmyslová revoluce

Náchod – Jiráskovo gymnázium, centrum města, Broučkův dům, Stará radnice

Realizovaly: Mgr. Mariana Poláková, Ph.D., Mgr. Kateřina Šichanová

Mezioborový projektový den zaměřený na průmyslovou revoluci z pohledu fyziky, historie a sociálního dopadu v kombinaci s vlastní tvorbou a kreativním ztvárněním vynálezů.

Univerzita třetího věku

Virtuální univerzita třetího věku

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov), leden až prosinec 2024

Garantka za Muzeum Náchodska: Bc. Drahomíra Večeřová

V průběhu celého roku 2024 pokračovalo Muzeum Náchodska v realizaci Virtuální univerzity třetího věku, na které spolupracuje s Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Po celý rok navštěvovalo přednášky 14 studentů, kteří v prvním semestru absolvovali přednášky na téma *Každodenní život v barokních Čechách a na Moravě* a ve druhém semestru na téma *Včelařský rok*.

AKCE PRO VEŘEJNOST

V roce 2024 si muzeum kromě tradičních prezentací vyzkoušelo pořádání nových forem akcí pro veřejnost. K těm lze zařadit především sérii workshopů z projektu Živoucí pomezí, díky nimž si muzeum vyzkoušelo pořádání akcí mimo své objekty. V rámci tohoto projektu se uskutečnilo 6 mezioborových workshopů v krajině Kladského pomezí a Broumovska, které byly zaměřeny na historii a tradice regionu.

Značná část akcí byla také věnovaná oslavám 770 let od první písemné zmínky o městě Náchodě. V rámci celého roku probíhaly oslavy a jednotlivé měsíce byly tematicky rozděleny. Muzeum každý měsíc zorganizovalo alespoň jednu akci, která se konceptu oslav věnovala.

Vedle cyklu přednášek, vycházek, workshopů, dnů řemesel a edukačních programů se Muzeum Náchodska pravidelně zapojuje také do celostátních akcí, jako je Mezinárodní den archeologie nebo Mezinárodní den muzeí a galerií. Ve spolupráci s SVČ Děčko se zapojilo i do již tradičního Sousedského masopustu nebo Dětského dne. S městem Náchodem zase spolupracovalo na přípravě doprovodného programu Náchodských Kuronských slavností.

Muzeum připravilo 25 workshopů a kreativních dílen. Celkově muzeum uspořádalo 37 akcí pro veřejnost.

Workshopy a dny řemesel

Architektura kolem nás

Stará radnice (Náchod), 27. ledna 2024

Workshop inspirovaný architekturou náchodských budov a na nich uplatňovaných stylů převážně 19. a 20. století. Rozdělen byl na dvě části. V první proběhla komentovaná prohlídka města s důrazem na zkoumání a zaznamenávání architektonických prvků. Druhá část byla zaměřena na tvůrčí práci a účastníci si během ní vytvořili vlastní ideální budovu.

Velikonoční dílna

Stará radnice (Náchod), 16. března 2024

Tradiční velikonoční tvořivá dílna pro děti i dospělé, během níž si účastníci upekli velikonoční jidáše a vyrobili květináč, do kterého zasadili řeřichu.

Zlaté časy textilu

Stará radnice (Náchod), 2. března 2024

Workshop zaměřený na textilní průmysl v Náchodě byl rozdělený do dvou částí. V první části se účastníci seznámili s rozvojem města způsobeným industrializací textilní výroby, ve druhé si poté zkusili vytvořit vlastní příběh inspirovaný pokrokem této doby.

Workshop k výstavě U nás

Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), 9. března a 20. dubna 2024

Workshop věnovaný technikám zvětšování kreseb, které se pomocí šablon přenášejí do podoby maleb na budovách. Návštěvníci si tento proces vyzkoušeli od samotného návrhu až po vytvoření šablon a jejich následného použití.

Hranicí 2x tam a zpět

Náchod – Kudowa Zdrój – Žďárky, 13. dubna 2024

Národopisná a přírodovědná procházka Českým koutkem z projektu Živoucí pomezí. Trasa vedla z města Kudowa Zdrój přes zapomenuté údolí u Čermné, Bartoňovu horu a Pstroužnou směrem do Žďárek. V průběhu vycházky si účastníci vyzkoušeli řadu aktivit, kterými je provedla lektorská dvojice (Jan Ježek a Kateřina Šichanová).

Workshop výroby papíru

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov), 11. května 2024

Během dalšího workshopu ze série workshopů výroby papíru si návštěvníci vyzkoušeli výrobu kvetoucího papíru. Do papírové směsi byly přidány okvětní lístky a semínka květin.

Náchodské údolí

Broučkův dům (Náchod), 18. května 2024

Workshop fotogramů technikou kyanotypie v rámci programu Mezinárodního dne muzeí a galerií. Návštěvníci si nejprve s lektorkou prošli zámecký kopec, kde nasbírali inspiraci, a poté si tuto uměleckou techniku vyzkoušeli v praxi.

Workshop výroby papíru

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov), 27. července 2024

Během dalšího workshopu ze série workshopů výroby papíru si návštěvníci vyzkoušeli, jak se dá starý nepotřebný papír oživit a vyrobit z něj nový recyklovaný.

Divadelní laboratoř

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov), 5. až 9. srpna 2024

Série workshopů zaměřená na divadelnictví byla letos inspirovaná tvorbou hronovského rodáka Josefa Lamky. Účastníci si v průběhu celého týdne vyrobili posuvnou scénu s pozadím, divadelní postavy z moduritu a textilu, krabičkové divadlo s oponou, vyzkoušeli si použití techniky airbrush a experimentovali s mechanickými prvky.

Dřevěnka o pouti

Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují), 17. srpna 2024

V rámci programu polické pouti proběhly v Dřevěnce řemeslné dílny, během kterých si návštěvníci vyzkoušeli práci s hlínou a hrnčířským kruhem.

Budiž město

Broučkův dům (Náchod), 31. srpna 2024

Workshop realizovaný k výstavě Náchod 1254 zaměřený na období středověku, počátky města Náchoda a rytíře Hrona. Účastníci si v průběhu workshopu vytvořili vlastní příběh o založení města, který následně ztvárnili pomocí animace z kreseb.

Poutníku, nahlédni do nitra sebe i skal

Stará radnice (Náchod), 13. září 2024

Workshop zaměřený na téma poutnictví se uskutečnil v rámci projektu Živoucí pomezí. Lektorem byl Tomáš Gavlas, který představil význam poutnictví kdysi a dnes.

Dobenínská cesta

Provodov-Šonov – Václavice – Vysokov, 5. října 2024

Historický workshop ze série Živoucí pomezí, během kterého účastníci objevovali místa spojená s prusko-rakouskou válkou na Náchodsku. Trasou nás provedl archeolog Muzea východních Čech v Hradci Králové Mgr. Matouš Holas, Ph.D.

Objev chutě krajiny

Fara Hoprich (Martínkovice), 16. října 2024

Workshop ze série Živoucí pomezí byl zaměřen na tematiku jídla. Účastníci se tak společně s lektorkou Heidi Hornáčkovou vydali na cestu do světa antropologie jídla, zkoumali regionální tradice a kulinářské dědictví i vizi krajiny Broumovska.

Lesní písňe

Kostel sv. Barbory (Otovice), kopec Hoprich (Martínkovice), 27. října 2024

Zvukový workshop z projektu Živoucí pomezí zaměřený na vztahový rozměr zvuku, zkoumání akustiky a spojení hlasů. Lektorkou byla Edka Jarzáb a workshop měl mezinárodní přesah.

Svatý Martin v Dřevěnce

Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují), 10. listopadu 2024

Oslava svátku svatého Martina spojená s jeho příjezdem na bílém koni. Během akce si návštěvníci mohli vytvořit výrobek inspirovaný zimní krajinou a sněhem technikou suchého plstění ovčího rouna.

Putování po Laudonových valech

Ruprechtice, 16. listopadu 2024

Poslední workshop ze série Živoucí pomezí v roce 2024 zaměřený na téma historie. Účastníci se společně s lektorem Lukášem Procházkou vydali na procházku po polním opevnění z období sedmileté války u Ruprechtic na Broumovsku.

Vánoční dílna

Stará radnice (Náchod), 30. listopadu 2024

Tradiční vánoční dílna se v roce 2024 propojila s výstavou ve Výstavní síni Muzea Náchodska a byla zaměřena na zimní sporty. Účastníci si mohli vyrobit vlastní pop-up pohyblivou pohlednici se zimní tematikou.

Výtvarný workshop

Stará radnice (Náchod), 23. listopadu 2024

Workshop inspirovaný středověkou technikou vitráží. Účastníci si vyzkoušeli zjednodušenou formu skleněné vitráže pájené cínem a objevovali možnosti práce se sklem.

Náchod budoucnosti

Broučkův dům (Náchod), 14. prosince 2024

Workshop zaměřený na budoucnost Náchoda, během kterého si účastníci vytvořili fiktivní příběh budoucího města pomocí komiksu.

Ostatní akce pro veřejnost**Sousedský masopust**

Ulice Kamenice a Masarykovo náměstí Náchod, 11. února 2024

Pořadatelé: Děčko Náchod, Muzeum Náchodska

Tradiční akce Střediska volného času Děčko Náchod, v rámci níž jsme se zúčastnili průvodu masek, sehráli scénku „stínání medvěda“ a podíleli se na dalším doprovodném programu.

Velikonoce v Jiráskově rodném domku

Jiráskův rodný domek (Hronov), 15. a 16. března 2024

Tradiční prodejní výstava, kterou muzeum pořádá ve spolupráci s Vyrobeno v Hronově a Fler – Kreativní svět. V rámci akce probíhá trh regionálních výrobců a ukázka řemesel.

Rok 1999 v Polici nad Metují a okolí

Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují), 13. března 2024

Promítání filmů Miroslava Šolce v rámci programu „Oživlá Dřevěnka“.

Mezinárodní den muzeí a galerií

Broučkův dům (Náchod), Výstavní síň Muzea Náchodska (Náchod), GVUN Jízdárna (Náchod), GVUN Malá (Náchod), 18. května 2024

V rámci oslav Mezinárodního dne muzeí a galerií muzeum opět spojilo síly s Galerií výtvarného umění v Náchodě a obě instituce připravily bohatý kulturní program. Návštěvníci se mohli zúčastnit řady workshopů, zahrát si terénní hru po cestě mezi jednotlivými výstavními objekty a také si mohli bezplatně prohlédnout všechny výstavy a expozice.

Dětský den v Děčku

Středisko volného času Děčko Náchod, 31. května 2024

Ve spolupráci se Střediskem volného času Děčko Náchod jsme se podíleli na tvorbě programu pro děti. Všichni účastníci si v našem stánku mohli vyrobit pamětní medaili.

Náchodská muzejní noc

Broučkův dům (Náchod), 15. června 2024

I v roce 2024 se Muzeum Náchodska připojilo k festivalu muzejních nocí a připravilo kulturní program do děti i dospělé. Jeho součástí byla vernisáž výstavy Náchod 1254,

komentované prohlídky této výstavy a také hra pro děti v muzejní expozici nazvaná „Stavba města“.

Cesta Anglií s Karlem Čapkem

Stará papírna – Čapkův mlýn (Hronov), 9. srpna 2024

Hudebně literární pořad inspirovaný cestopisem Karla Čapka „Anglické listy“ uspořádaný v rámci doprovodného programu festivalu Jiráskův Hronov. Produkce byla doplněna o promítání ilustrací z knihy a fotografií současné Anglie a Skotska.

Světla nad bunkry

Pevnost Dobrošov, 21. září 2024

Muzeum Náchodska se ve své pobočce Pevnost Dobrošov připojilo k celostátní akci k výročí mobilizace a 21. září speciálně nasvítilo objekty dělostřelecké tvrze.

Víkend s kolovrátkem a Helou Sauerovou v Dřevěnce aneb vlna nejen ovčí

Stará škola Dřevěnka (Police nad Metují), 21. a 22. září 2024

Program Oživlé Dřevěnky ve spolupráci s Muzeem Náchodska, během kterého si účastníci vyzkoušeli předení na kolovrátku a vřetenu, barvení a tkaní.

Mezinárodní den archeologie

Broučkův dům (Náchod), Stará radnice (Náchod), Masarykovo náměstí v Náchodě, 19. října 2024

V roce 2024 se Muzeum Náchodska již tradičně připojilo k akci Mezinárodní den archeologie. Po celý den byl pro návštěvníky připraven bezplatný program zaměřený na téma středověku a zakládání měst. Součástí programu byly tematické aktivity (odlévání kachlí, malba knižních iluminací...), komentovaná ukázka výzbroje a výstroje od spolku Doba Karlova a také přednášky s odborníky na dané období.

Vánoce v Jiráskově rodném domku

Jiráskův rodný domek (Hronov), 29. a 30. listopadu 2024

Tradiční prodejní výstava místních tvůrců. Během akce si návštěvníci mohli prohlédnout vyzdobený domek a podpořit lokální výrobce zakoupením jejich výrobků.

Vánoční trhy

Klášter (Police nad Metují), 14. prosince 2024

První ročník vánočních trhů v benediktinském klášteře v Polici nad Metují, během kterého si návštěvníci mohli zakoupit výrobky regionálních výrobců a prohlédnout výstavu Vánoce v klášteře.

EDIČNÍ A VYDAVATELSKÁ ČINNOST

Muzeum Náchodska je vydavatelem periodických (Náchodské muzejní noviny) i neperiodických publikací. Svým zaměřením se vztahují primárně k historii regionu.

Náchodské muzejní noviny

V roce 2024 vyšla dvě čísla Náchodských muzejních novin. Jejich podoba se dočkala celkového redesignu. Muzejní noviny mají nyní podobu časopisu o rozsahu 12 stran a vycházejí v jarním a zimním vydání.

Jarní vydání bylo zaměřeno primárně na historii Náchoda, jelikož město po celý rok slavilo výročí 770 let od první písemné zmínky. Čtenáři se mohli seznámit s historií náchodského muzea a jeho zakladatelem Janem Karlem Hrašem, s programem celoročních městských oslav a Náchodu byla věnovaná také sekce pro děti, kde se nejmenší čtenáři seznámili s příběhem rytíře Hrona a s tématem zakládání měst. Nechyběl ani článek věnovaný archeologii (Nové drobné nálezy z doby římské), novým přírůstkům ve sbírce muzea (Dětská vybava z rodiny Bartoňů) nebo restaurování písemných pramenů (Muzeum pečuje o své písemné poklady). Jarní vydání se věnovalo také projektu Živoucí pomezí, představilo muzejní kufříky a prezentovalo plánované akce a výstavy na celý rok.

Zimní vydání bylo tematicky zaměřené na zimní sporty. Těm byla věnovaná celá část pro děti, historické okénko (Emerich Rath) i sekce z muzejního depozitáře (Průkopníci lyžování na Hronovsku, Telemarské lyže z Pěkova a Výroba puků v Náchodě). Čtenáři zde dále mohli najít nabídku edukačních programů, informace o muzejních kufřících, pozvánku na Mezinárodní den archeologie a výstavu Náchod 1254, článek o muzejní knihovně nebo informace o oslavách 770 let města Náchoda. Chybět nemohla ani část věnovaná plánovaným akcím a výstavám na zimní období.

Katalogy a publikace

Náchod 1254 – katalog k výstavě Muzea Náchodska

V roce 2024 Muzeum Náchodska uspořádalo výstavu zaměřenou na období počátků města Náchoda ve středověku. K této výstavě byl vydán také katalog, v němž jsou prezentovány vybrané exponáty pomocí textů a fotografií. Zároveň čtenáře seznamuje s historií a vývojem města, s městskými privilegii, s rytířem Hronem z Náchoda, zakladatelem města, nebo s mincovnictvím a odíváním ve středověku. Katalog byl vydán v srpnu 2024.

Cesta do pravěku Náchodska

Na rok 2025 plánuje Muzeum Náchodska velkou archeologickou výstavu, jež se bude věnovat výzkumům ze silničních staveb v regionu. K této výstavě bylo naplánováno také vydání publikace, která jednotlivé lokality a nálezy podrobněji představí. Publikace vyšla již na konci roku 2024, přičemž veřejnosti bude představena poprvé na vernisáži výstavy v polovině roku 2025. V publikaci je prezentováno celkem 9 lokalit a řada předmětů, jako jsou keramické nádoby, šperky či korálky.

Katalog byl realizován za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky z programu na podporu projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií.

MUZEUM V MÉDIÍCH

Média značnou měrou přispívají k propagaci muzea a všech jeho aktivit a činností. Jsou také důležitým partnerem v popularizaci muzejní práce a rozšíření povědomí o činnostech muzea směrem k široké veřejnosti. I v roce 2024 proto pokračovala spolupráce a její prohlubování s regionálními i nadregionálními subjekty v mediálním prostředí. V tištěných i digitálních médiích se tak pravidelně objevovaly pozvánky na výstavy, vernisáže a muzejní akce, rozhovory s nimi související nebo články o sbírkových předmětech, projektech, edukačních programech a novinkách v muzeu.

Každý měsíc jsme pravidelně přispívali do regionálních periodik, jako je Náchodský zpravodaj, Hronovské listy U nás a Polický měsíčník. Naše akce se objevovaly také v Náchodském Swingu, Náchodském deníku (VL Media), novinách Echo, Mladé frontě Dnes, turistických novinách Kladského pomezí a Broumovska nebo na serverech iDnes.cz, Novinykraje.cz, nase.broumovsko.cz, nachodskyregion.cz nebo kladskepomezi.cz. V komunikaci se nám velice osvědčilo pravidelné vydávání tiskových zpráv, které si mediální domy přebíraly jak do tištěných, tak i do digitálních platforem.

Důležitým partnerem v propagaci jednotlivých akcí jsou pro nás i nadále veřejnoprávní média. V Českém rozhlasu Hradec Králové jsme po celý rok pravidelně dostávali prostor pro propagaci akcí a projektů jak v živém vysílání ze studia, tak v podobě článků uveřejňovaných na webových stránkách ČRoHK. Během workshopu Architektura kolem nás dokonce proběhlo živé vysílání přímo z akce. Mediální prostor jsme dostali také v České televizi. V roce 2024 se naše muzeum třikrát objevilo v pořadu TamTam na ČT Děčko, kde byl prezentován workshop Architektura kolem nás, expozice v Broučkově domě v Náchodě a proběhlo natáčení na výstavě Zimní sporty na Náchodsku. Muzejní archeolog se podílel na natáčení pořadu Toulavá kamera pro ČT 2, kde prezentoval archeologický výzkum v okolí České Skalice a historii kupecké stezky v regionu. Muzeum v Náchodě navštívil také štáb soukromé televize

VL, která zde natočila reportáž o stálé expozici v Broučkově domě, výstavě Rubena – Příběh psaný od roku 1908 a výstavě U nás: Obrazy (z) města Náchoda. Pevnost Dobrošov se objevila v pořadu DVTv na cestách v rámci natáčení v regionu.

V roce 2024 byl největší mediální zájem o projekt Muzejních kufříků a Živoucího pomezí, workshopy v rámci Divadelní laboratoře a o sérii workshopů uspořádaných k oslavám 770 let od první písemné zmínky o městě Náchodě. Velký zájem vzbudily také tradiční akce jako je Mezinárodní den archeologie, Mezinárodní den muzeí a galerií nebo výstava Náchod 1254.

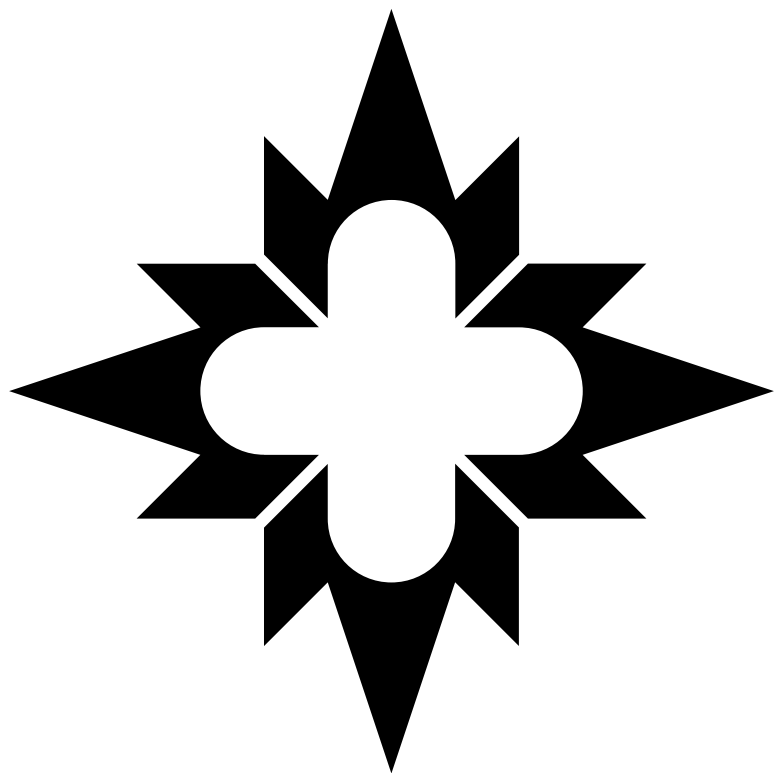

3. **Management a marketing**

MANAGEMENT

Začátek roku 2024 se nesl v duchu několika nutných personálních změn spojených především s odchody na mateřské dovolené a návraty z rodičovských dovolených. Jednalo se o nástup knihovnice a kurátorky na mateřskou dovolenou, vytvoření jejího zástupu, návrat konzervátorky a kurátorky z rodičovské dovolené a výměna na pozici kurátora mimo jiné etnografických fondů. Konec roku pak znamenal odchod dlouholetého hlavního archeologa a hledání nové posily pro archeologické oddělení.

Ačkoliv již v polovině roku 2023 opustila řady kmenových zaměstnanců projektová koordinátorka, podařilo se s ní udržet alespoň minimalistickou formu externí spolupráce, díky níž se realizoval inovativní projekt Živoucí pomezí, který byl muzeem původně připravován pro (nakonec) neúspěšnou kandidaturu Broumova na Evropské hlavní město kultury 2028 a jenž mohl být v minulém roce uskutečněn díky mimořádnému účelovému příspěvku od zřizovatele. Tato série workshopů a putování krajinou Kladského pomezí byla z hlediska rozvoje muzejního publika zcela zásadní a muzeum hodlá na tento koncept volně navázat i v následujících letech. Zároveň se díky externí projektové koordinátorce podařilo začít s rozsáhlými badatelskými přípravami na výstavu Goldschmid & Hartman, kterou se rozhodlo finančně podpořit město Náchod.

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost sestávající se ze dvou interních členů (zástupce ředitele, vedoucí sbírkového oddělení) a třech externích členů (ředitele Muzea a galerie Orlických hor, ředitele Městského muzea Nové Město nad Metují a vedoucího Státního okresního archivu v Náchodě) se sešel pouze jednou, a to primárně k prodiskutování nových sbírkových akvizic. Zároveň byla u této příležitosti formálně provedena změna ve složení – na místo ředitele Městského muzea Nové Město nad Metují, který v roce 2024 skončil ve funkci, byl nově jmenován kastelán Státního zámku Náchod.

Průběžně pokračovaly revize a doplňování vnitřních předpisů organizace. Znovu byl vydán organizační řád, který mírně upravil organizační strukturu Muzea Náchodska – především se jednalo o vytvoření samostatného odděle-

ní z Pevnosti Dobrošov, jež je zdaleka největší pobočkou muzea. Informovanost a koordinace práce napříč odděleními a jednotlivými pracovníky byla stejně jako v předchozím roce zajištěna systémem pravidelných porad, výstupem každé z nich je zápis.

V květnu byl zorganizován teambuildingový program, pěší výlet krajinou Kladského pomezí, jehož jádrem byla odborná exkurze v Dole Vilemína a navázání přeshraniční spolupráce s Muzeum Kultury Ludowej Pogorza Sudeckiego w Kudowie-Zdroju. Polským kolegům jsme na oplátku pomohli s doprovodným programem ke konferenci Fórum domácích muzeí, byla domluvena vzájemná propagace a přislíbeno členství ředitele Muzea Náchodska v Radě kudowského muzea. Mezi další společné akce pracovníků muzea patřila podzimní návštěva náchodského zámku (odborná exkurze vedená kastelánem zámku), během níž byl mimo jiné diskutován i návštěvní provoz památkových objektů. Další navázání odborné spolupráce proběhlo během výjezdu do muzea Vapriikki v Tampere, kde pracovníci Muzea Náchodska stínovali své finské protějšky (ředitel, edukátorka, PR pracovník, vedoucí sbírkového oddělení). Tento výjezd mohl být zrealizován díky finanční podpoře v rámci projektu Erasmus+.

Jedním z neblahých „zásahů shůry“ v roce 2023 bylo vstoupení v platnost novely zákoníku práce, jež nás administrativně značně zatížila a částečně donutila změnit systém práce se zaměstnanci, kteří konají práci na vedlejší pracovní poměr (DPP, DPČ). Změny a adaptace pokračovaly i v roce 2024. Muzeum je na tomto typu pracovníků závislé především u pozic pokladních a průvodců, kterých má na všech svých pobočkách v průběhu roku obrovské množství.

Zcela zásadní příležitostí pro rozvoj Muzea Náchodska je „projekt Kladská“, který muzeum iniciovalo v roce 2023. Předmětem záměru je celková přestavba současné budovy, v níž vznikne dostatečná prostorová kapacita pro vytvoření příručních depozitářů, prostor pro odborné činnosti i administrativu, kompletní zázemí pro zaměstnance a prostory pro veřejnost (přednášková místnost a ba-

datelna). V objektu by se měla nacházet dvě oddělená pracoviště: Muzeum Náchodska (1. až 3. NP) a Galerie výtvarného umění v Náchodě (4. NP). Součástí záměru je úprava nedalekého rozmrazovacího tunelu (odstranění rozmrazovací technologie, úprava podlahy a vrat, možnost temperování) pro dočasné uložení sbírkových předmětů po dobu rekonstrukce a trvalé uložení klimaticky méně náročných předmětů a přilehlých pozemků pro parkovací stání. Současný objekt čp. 733 ve vlastnictví zřizovatele je ve velmi špatném technickém stavu. Pracoviště (odborná i administrativní), část depozitárních prostor a prostory pro veřejnost Muzea Náchodska se nyní nachází v čp. 1 na Masarykově náměstí v Náchodě. Tyto prostory však nejsou provozně ideální a kapacitně nedostačují, muzeu je navíc pronajímá město Náchod (nájemní smlouva do roku 2035), v jehož zájmu není v pronájmu pokračovat. Projekt muzeum v roce 2024 průběžně řešilo v součinnosti se svým zřizovatelem a dalšími dotčenými orgány. Z důvodu jasného definování potřeb muzea byla ustanovena pracovní skupina, která vytvořila návrh velikostí, funkce a uspořádání jednotlivých prostorů. K získání inspirace a poučení z dobré i špatné praxe podnikla řadu exkurzí do obdobných pracovišť (Muzeum a galerie Jičín, Muzeum Vysočiny Třebíč, Slovanské hradiště v Mikulčicích, Muzeum Krkonoš Vrchlabí, Uměleckoprůmyslové museum v Praze, Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.). S „projektem Kladská“ přímo souvisí také pronájem dalších depozitárních prostor potřebných pro úplné vystěhování současné budovy depozitáře, ty se podařilo v roce 2024 najít v nedalekém Hronově.

V průběhu celého roku se muzeum podílelo na přípravách a plánování investičních akcí na Dobrošově, které navazují na uskutečněný projekt Revitalizace a zatraktivnění pevnosti Dobrošov. Jednalo se zejména o stavbu příjezdové komunikace, zázemí pro správu tvrze a kiosku, vsakování ČOV. Vsakovací objekt ČOV se podařilo realizovat již v první polovině roku. Původní, přepracovaná i zcela nově plánovaná podoba zázemí a kiosku byla nakonec zřizovatelem odmítnuta a řešení časově odsunuto

na neurčito. Zřizovatel však přistoupil k rozhodnutí provést demolici dosavadního zázemí, kvůli které se musey některé provozní činnosti přesunout do přistavených stavebních buněk. Demolice původního zázemí a stavba nové komunikace probíhá od konce roku 2024. Rovněž rok 2024 se na Dobrošově nesl ve znamení revizí, oprav a reklamací.

Od poloviny roku 2024 muzeum začalo intenzivně jednat se zřizovatelem o vytvoření nové pozice provozář-investiční referent, neboť od roku 2022 došlo ke značnému zvýšení náročnosti provozu (otevření Pevnosti Dobrošov, otevření Staré papírny – Čapkova mlýna, rozšíření vozového parku, pořízení nových depozitárních prostorů, zvýšené nároky na administrativu atd.) a současná kumulace agend (např. archeolog – správce vozového parku; konzervátor – údržbář/revize, správa budov; konzervátorka – EMO, vedení centrálního skladu zboží, správa budov; PR pracovník – kontaktní osoba pro externího dodavatele IT; vedoucí sbírkového oddělení – BOZP/PO, přístupy – klíče, EZS) již není udržitelná, mimo jiné i vzhledem k plánovanému „projektu Kladská“.

V průběhu roku 2024 také pokračoval projekt krajského digitalizačního centra, který zaštiťuje Muzeum východních Čech v Hradci Králové v souladu s koncepcí digitalizace movitého kulturního dědictví ve sbírkách muzejní povahy ve vlastnictví Královéhradeckého kraje a muzejních jevů pro období 2022–2030. Z důvodu zapojení se do projektu muselo Muzeum Náchodska vyčlenit úvazek stávajícího pracovníka, který nyní pracuje jako dokumentátor – digitalizátor.

Muzeum se v průběhu roku aktivně zapojilo do širší diskuze na téma hranic a přesahů tradiční lidové kultury a moderní kulturní antropologie při ochraně nemotného kulturního dědictví, kterou vyvolalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové, a to především formou návrhů a nominací za spádový region, a nakonec i účastí na kulatém stole 12. a 13. září 2024 ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové.

GRANTY A PROJEKTY

V roce 2024 Muzeum Náchodska pracovalo na 11 projektech, přičemž 4 z nich byly spolufinancovány z dotace Ministerstva kultury České republiky, 2 pomocí dotace od Královéhradeckého kraje, 3 byly financovány prostřednictvím dotace od města Náchoda, 1 byl spolufinancován ze zdrojů Evropské unie a 1 plně financován muzeem. Realizované projekty jsou podrobněji zpracované podle poskytovatele dotace na dalších stranách.

Sbírkové oddělení podalo v listopadu 2024 žádost o dotaci v programu ISO II/D, vypisovaného Ministerstvem kultury České republiky – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy. Ta byla podána na vybavení depozitářů a stálých expozic (adsorpční odvlhčovač), restaurování (2 ks vojenských blůz) a vybavení restaurátorských/konzervátorských pracovišť (parový přístroj s ultrazvukovým zvlhčovačem, horkovzdušný přístroj). Doufáme, že těmto žádostem bude vyhověno a budeme tak moci zlepšit uložení sbírkových předmětů a adekvátněji ošetřit předměty v konzervátorské dílně.

Žádost o dotaci byla podána také na modernizaci zabezpečovacího zařízení EPZ na tři pobočky Muzea Náchodska. O podporu bylo zažádáno z programu ISO II/A – zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, bezpečnostními systémy a mechanickými zábranami.

V prosinci 2024 byla Muzeem Náchodska podána žádost o dotaci pro muzejní knihovnu, a to v rámci podprogramu VISK 4 – Národního programu ochrany knihovních fondů. Konkrétně se jedná o žádost na provedení mikrobiologických stěrů a vyhodnocení aktivity a četnosti výskytu spor plísní u tzv. polického knižního fondu, jenž je po dlouhá léta uložen v silně nevyhovujících klimatických i prostorových podmínkách v Klášteře Police nad Metují. Vyhodnocení mikrobiologických stěrů se tak jeví jako zásadní pro další manipulaci s polickým fondem. V případě získání dotace a po provedení nutných kroků (případná dezinfekce, mechanické očištění fondu a jeho následné uložení do vhodnějších klimatických i prostorových pod-

mínek) by mohlo být přikročeno ke zpracování fondu, jeho zkatalogizování a následnému zařazení knih do již existujících fondů knihovny Muzea Náchodska.

Pro knihovnu Muzea Náchodska byla podána také žádost v programu VISK 3 – Informační centra veřejných knihoven, který má za cíl modernizovat technické vybavení knihovny. V rámci projektu by měla být pořízena nová multifunkční tiskárna, díky níž by si badatelé mohli vytvářet kvalitnější reprodukce pro studijní účely.

Na konci roku se začala připravovat také žádost o dotaci na vydání publikace o stavební a projektantské firmě Goldschmid a Hartman z programu na podporu projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií, který každoročně vypisuje Ministerstvo kultury České republiky. Tato publikace by měla prezentovat dosud nezpracované téma, jež se stalo také hlavním tématem výstavy, kterou muzeum na rok 2025 nachystalo.

Dotační tituly Ministerstva kultury

Vybavení depozitářů a stálých expozic a náročné restaurování/konzervování a preparování sbírkových předmětů

Program: ISO II D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Mgr. Eliška Borůvková

Termín realizace: 2024

V rámci projektu muzeum pořídilo kovové skříně pro uložení knihovního fondu, obálky pro uložení numismatické sbírky a restaurovány byly dva pánské divadelní kabátce (inv. č. XVII-1b-1 a XVII-1b-3) ze sbírky Muzea Náchodska podle restaurátorského záměru přiloženého k žádosti. Díky nákupu vybavení se podařilo optimálně uložit mnoho sbírkových předmětů zejména archivního charakteru. Unikátním regionálním dokladem je restaurování pánských divadelních kabátců, z nichž první byl datován do let

1780–1800 a druhý do období působení kněžny Zaháňské na náchodském panství, tedy do let 1790–1800. Výše prostředků státního rozpočtu 133 000 Kč pokryla cca 63,96 % částky potřebné k náročnému restaurování a k pořízení vybavení depozitářů. Muzeum Náchodska zbývajících část nákladů (tedy 74 931,24 Kč) na náročné restaurování a nákup vybavení depozitářů uhradilo ze svého rozpočtu.

Zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, bezpečnostními systémy a mechanickými zábranami

Program: ISO II A – Zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, bezpečnostními systémy a mechanickými zábranami

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Mgr. Eliška Borůvková

Termín realizace: 2024

Na základě finanční podpory z projektu ISO II A došlo v roce 2024 k modernizaci i zabezpečovacího zařízení EPZ na všech pobočkách Muzea Náchodska (ředitelství Muzea Náchodska čp. 1 Náchod, expozice Muzea Náchodska čp. 18 Náchod, Výstavní síň Muzea Náchodska Náchod, Jiráskův rodný domek Hronov, Stará polická škola Dřevěnka Police nad Metují, Benediktinský klášter Police nad Metují). V rámci modernizace přenosového zařízení došlo k výměně stávajícího vysílače, v některých případech byla nahrazena stávající anténa a vyměněn koaxiální kabel ve stejné kabelové trase. Modernizace nevyžadovala žádné stavební zásahy a úpravy budov. Díky modernizaci zabezpečovacího systému EPZ na výše zmíněných objektech Muzea Náchodska jsou kulturně hodnotné sbírkové předměty lépe a funkčněji zabezpečeny před odcizením. Výše prostředků státního rozpočtu 463 000 Kč pokryla cca 69,14 % částky potřebné k zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví. Muzeum Náchodska zbývajících část nákladů (tedy 205 615, 90 Kč) uhradilo ze svého rozpočtu.

Modernizace přednáškového sálu knihovny Muzea Náchodska

Program: VISK 3 – Veřejné informační služby knihoven

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Bc. Tomáš Menec

Termín realizace: 2024

Muzeum Náchodska obdrželo dotaci na modernizaci přednáškového sálu knihovny v rámci programu VISK 3 – Veřejné informační služby knihoven Ministerstva kultury České republiky. Díky finanční podpoře byl zakoupen nový přenosný dataprojektor a projekční plátno s outdoorovým stativem, díky nimž nyní budeme schopni pořádat odborné i popularizační přednášky ve všech objektech Muzea Náchodska i v externích prostorech.

Cesta do pravěku Náchodska

Program: Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Mgr. Jan Košťál

Termín realizace: 2024

V roce 2024 pracovali zaměstnanci muzea ve spolupráci s externími autory na přípravě publikace o archeologických výzkumech silničních staveb na území náchodského okresu, která byla vytvořena k připravované výstavě v roce 2025. Projekt byl finančně podpořen Ministerstvem kultury České republiky, a díky tomu mohla publikace v prosinci 2024 vyjít. Katalog je rozdělen na devět úseků a prezentovány zde jsou zásadní objevy i historický kontext.

Dotační tituly KHK

Živoucí pomezí

Program: Podpora dokončení realizace aktivit spojených s přihláškou Broumova na EHMK 2028

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Mgr. Anna Smékalová

Termín realizace: 2024

Muzeum Náchodska pokračovalo v realizaci aktivit spojených s kandidaturou Broumova na Evropské hlavní město kultury 2028. V rámci projektu bylo realizováno šest workshopů v krajině Kladského pomezí a Broumovska. Na závěr byla z výstupů jednotlivých workshopů připravena výstava, která byla umístěna ve vstupní hale Staré radnice v Náchodě.

Prostor pro divadlo

Program: Kreativní voucher KHK

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Mgr. Kateřina Šichanová

Termín realizace: 2024

V rámci projektu vznikly nové interaktivní prvky do expozice Jiráskova divadla v Hronově. Cílem bylo vytvořit samoobslužný vzdělávací prostor s tematikou divadla, který by byl primárně určen pro rodiny s dětmi. Díky poskytnuté dotaci byl vyroben divadelní koutek, kde si návštěvníci pomocí jednotlivých herních prvků, které jsou zaměřeny na různé oblasti divadla, vyzkouší divadelní profese jako například herce, scénografa, zvukaře, osvětlovače, režiséra nebo divadelního technika.

Projekty z dotací měst:

Výstava U nás: Obrazy (z) města Náchoda

Program: Město Náchod – Oslavy 770 let

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Bc. Tomáš Menec

Termín realizace: 2024

V rámci koncepce oslav 770 let od první písemné zmínky o městě Náchodě připravilo Muzeum Náchodska ve spolupráci s Galeríí výtvarného umění v Náchodě výstavu velkoformátových kreseb, které sloužily jako šablony pro výzdobu významných budov ve městě. Na financování instalace se prostřednictvím mimořádné dotace částečně podílelo město Náchod.

Série tematických akcí k oslavám města

Program: Město Náchod – Oslavy 770 let

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Bc. Tomáš Menec

Termín realizace: 2024

V průběhu celého roku 2024 zorganizovalo Muzeum Náchodska sérii pěti workshopů, které byly podpořeny mimořádnou dotací od města Náchoda. Jednalo se o workshopy zaměřené na téma architektury, průmyslu, přírody, výtvarného umění a budoucnosti.

Náchod ve 13. století

Program: Město Náchod – Oslavy 770 let

Realizátor projektu: Muzeum Náchodska

Odpovědný pracovník: Bc. Tomáš Menec

Termín realizace: 2024

Město Náchod slavilo v roce 2024 výročí 770 let od první písemné zmínky o městě. Muzeum Náchodska k této příležitosti připravilo velkou výstavu zaměřenou na období středověku. Její realizaci částečně finančně podpořilo město Náchod prostřednictvím mimořádné dotace.

Ostatní projekty:

Erasmus+

Program: Projekt je financován z prostředků Evropské unie

Termín realizace: 2023–2027

Odpovědný pracovník: Bc. Tomáš Menec

Královéhradecký kraj získal akreditaci projektu Erasmus+ v oblasti mobilit ve vzdělávání dospělých. Muzeum Náchodsko se do tohoto projektu zapojilo v rámci konsorcia organizací jako partner. V roce 2024 vyjeli čtyři zaměstnanci Muzea Náchodsko na zahraniční mobilitu do finského muzea Vapriikki, kde načerpali inspiraci pro práci v domovském muzeu a navázali zajímavou mezinárodní spoluprací. V rámci projektu dojde ještě k několika dalším výjezdům.

Restaurování papírové a pergamenové listiny

Realizátor projektu: Muzeum Náchodsko

Odpovědný pracovník: Mgr. Eva Vodochodská

Termín realizace: 2024

V prvním čtvrtletí roku 2024 zrestaurovalo Muzeum Náchodsko ve spolupráci s MgA. Ivanem Kopáčkem z Ateliéru restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů Fakulty restaurování Univerzity Pardubice dvě historické listiny. Konkrétně se jednalo o listiny z první poloviny 17. století, přičemž jedna z nich byla pergamenová a druhá papírová.

PARTNERSTVÍ

Pro Muzeum Náchodska je stěžejní spolupráce s Královéhradeckým krajem, jenž je jeho zřizovatelem. Od roku 2023 společně spolupracujeme na důležitém projektu, v rámci kterého by mělo dojít k výstavbě nové administrativní budovy a depozitářů muzea v ulici Kladská v Náchodě. Muzeum je také členem konsorcia v rámci projektu Erasmus+, díky kterému dochází ke vzdělávání jeho pracovníků a navazování důležitých mezinárodních spoluprací.

Neméně důležitými partnery jsou pro muzeum také obce, v nichž působí – Náchod, Hronov a Police nad Metují. Všechny tyto obce se každoročně podílejí na financování muzea prostřednictvím dotací na provoz, které jsou důležitou složkou financování organizace vedle příspěvků od zřizovatele. Obce muzeum podporují i dalšími způsoby. Město Náchod poskytuje muzeu za zvýhodněných podmínek prostory Výstavní síně, díky podpoře města Hronova zase můžeme realizovat projekt virtuální univerzity třetího věku. Muzeum Náchodska se aktivně zapojuje do kulturního a společenského dění ve zmíněných městech, připravuje řadu akcí pro veřejnost, vytváří bohatý kulturní program a spolupracuje na realizaci událostí pořádaných obcemi a jejich organizačními složkami (např. Sousedský masopust, výročí 770 let od první písemné zmínky o městě Náchodě, Jiráskův Hronov, Polická pouť atd.).

Muzeum Náchodska spolupracuje s dalšími pamětovými institucemi nejen v regionu. Tato spolupráce má různé podoby, jako je například zápůjčka sbírkových předmětů, celých výstav, odborné konzultace, členství v poradních sborech atd. Je též členem Asociace muzeí a galerií České republiky, Kolegia muzeí kraje Aloise Jiráska, Boženy Němcové a bratří Čapků či Místní akční skupiny Stolové hory. Od roku 2023 probíhá úzká spolupráce s Galeríí výtvarného umění v Náchodě při pořádání různých akcí a výstav.

Důležitým partnerem jsou pro muzeum také občanské spolky, sdružení i aktivní jednotlivci. Těm muzeum poskytuje prostory pro pořádání přednášek, výstav a akcí, po-

skytuje podporu při instalaci výstav, nabízí odborné konzultace či zajišťuje propagaci.

Prostřednictvím edukačních programů muzeum spolupracuje také se školami nejen v obcích své působnosti, ale v celém regionu. Edukační programy jsou pořádány ve všech objektech muzea v Náchodě, Hronově i Polici nad Metují a jsou připraveny pro všechny věkové kategorie žáků od mateřských až po střední školy. Dlouhodobé spolupráce fungují také se základními uměleckými školami, které muzeu pravidelně zajišťují hudební doprovod na vernisážích. Důležitou vzdělávací institucí, se kterou Muzeum Náchodska dlouhodobě spolupracuje, je Univerzita Hradec Králové. Ve spolupráci s Filozofickou fakultou UHK muzeum připravuje vědecké projekty, koordinuje archeologické výzkumy a spolupracuje při plnění praxí studentů.

V průběhu celého roku 2024 probíhala spolupráce s Muzeem východních Čech v Hradci Králové na projektu digitalizačního centra. V rámci tohoto projektu muzeum digitalizuje své sbírkové fondy, které budou následně publikovány na portálu eSbirky.cz a katalogu sbírek na webových stránkách muzea.

WEBOVÉ STRÁNKY

Na konci roku 2023 byly spuštěny zcela nové moderní webové stránky Muzea Náchodska. V roce 2024 se tedy ladily veškeré detaily a testovaly se všechny funkce v běžném provozu. Webové stránky www.muzeumnachodska.cz zaznamenaly 84 022 návštěv, na kterých se podílelo 24 368 unikátních uživatelů. Vedle celomuzejních stránek fungují také samostatné webové stránky Pevnosti Dobrošov (www.pevnost-dobrosov.cz), na kterých jsou dostupné veškeré potřebné informace o této muzejní pobočce a zároveň zde funguje předprodej online vstupenek. Ty zaznamenaly 56 000 návštěv od 17 000 unikátních uživatelů.

Mezi nejnavštěvovanější stránky na webu Muzea Náchodska patřily stránky jednotlivých muzejních objektů (podle pořadí Pevnost Dobrošov, Klášter v Polici nad Metují, Broučkův dům, Stará papírna – Čapkův mlýn, Jiráskův rodný domek, Stará škola Dřevěnka, Výstavní síň Muzea Náchodska a Jiráskovo muzeum), kontakty, stránka o muzeu a pro veřejnost a také stránky věnované letnímu přehledu akcí a projektu Živoucí pomezí.

Návštěvníci pro přístup na naše webové stránky využívali primárně mobilní telefony (50 %), desktopová zařízení (47,8 %) a v malé míře také tablety (2,2 %). Mezi nejvyžívanější prohlížeče patřil Google Chrome (58,3 %), Safari (12,1 %), Firefox (8,4 %) a Microsoft Edge (9,1 %).

V průběhu celého roku probíhala údržba webových stránek, aktualizace CMS a pluginů, optimalizace pro vyhledávače a úprava responzivního zobrazování. Jelikož každým rokem narůstá počet uživatelů, kteří na stránky přistupují z mobilních zařízení, tak je velká pozornost věnována správnému zobrazování na různých platformách.

FACEBOOK

Rok 2024 nám opět ukázal, že jsou sociální sítě jedním z klíčových komunikačních prostředků se širokou veřejností. Díky nim můžeme rychle komunikovat různé aktivity muzea s rychlou mírou odezvy a vysokým dosahem. Zároveň můžeme oslovit i nové zájemce o dění v muzeu.

V průběhu celého roku jsme zveřejňovali příspěvky týkající se připravovaných akcí, výstav i přednášek. Chybět nesměly ani zajímavosti o dění v muzeu, články o sbírkových předmětech nebo nabídka vypsání výběrových řízení na pracovní pozice.

V roce 2024 jsme pokračovali v realizaci cílených reklamních kampaní, které jsme si vyzkoušeli již v roce 2023. Celkem jsme spustili deset kampaní s různým zacílením a zaměřením. Pět z nich bylo zaměřeno na propagaci Pevnosti Dobrošov a událostí, které se v této muzejní pobočce konaly. Další dvě kampaně cílily na projekt Živoucí pomezí a zbylé kampaně propagovaly Mezinárodní den muzeí a galerií, Klášter v Polici nad Metují a Mezinárodní den archeologie. Reklamní kampaně v době jejich trvání vidělo celkem 196 496 uživatelů. Organický dosah všech publikovaných příspěvků byl 74 600.

Nejúspěšnějším příspěvkem roku 2024 byla červencová pozvánka k návštěvě Pevnosti Dobrošov, která byla propagovaná i jako reklamní kampaň. Tato pozvánka se dostala k více než 118 000 lidem (zaznamenala přes 208 000 zobrazení). Co se týče nejúspěšnějšího organického příspěvku, tak tím byl článek o požáru náchodského zámku v roce 1934, který vidělo přes 17 500 lidí (více než 18 500 zobrazení).

Rok 2024 jsme na Facebooku uzavírali s 1 927 sledujícími, což je oproti předchozímu roku nárůst o 348 sledujících. Zveřejněno bylo celkem 220 příspěvků s celkovým dosahem 271 096, což je oproti předchozímu roku nárůst o 155 %.

INSTAGRAM

Instagramový profil Muzea Náchodska byl v roce 2024 plný pozvánek na různé workshopy, výstavy či přednášky. Nechybělo ani muzejní zákulisí a příspěvky o vybraných sbírkových předmětech.

Mezi nejpopulárnější příspěvky patřily jak pozvánky do muzejních expozic (obzvláště populární byly pozvánky

do Pevnosti Dobrošov, polického kláštera a Jiráskova rodového domku), tak i fotografie z nejrůznějších akcí (zde zaznamenaly největší úspěchy workshopy z projektu Živoucí pomezí a také oblíbená Divadelní laboratoř). Zájem byl i o příspěvky týkající se edukačních programů, které po celý rok probíhaly v Náchodě, Hronově a v Polici nad Metují.

Značný úspěch měl formát Instagram Stories, díky kterému jsme schopni přesměrovávat návštěvníky z Instagramu přímo na webové stránky, kde naleznou podrobné informace o jednotlivých akcích. Za rok 2024 jsme vytvořili více než 400 stories.

Rok 2024 jsme na Instagramu zakončili s 1 284 followery, což je oproti předchozímu roku nárůst o 65 nových sledujících, kteří mohli vidět celkem 153 příspěvků ve feedu. Celkový dosah těchto příspěvků činil 6 467 (nárůst oproti předchozímu období o 22 %) s celkovým zobrazením přes 24 000.

YOUTUBE

Muzeum Náchodsko má také svůj profil na platformě YouTube, kde je nahráno několik promo videí z předchozích let. V roce 2024 jsme tuto platformu využili k nahrání videí z Divadelní laboratoře (neveřejná videa pro účastníky workshopů), videonávodu k dětské sekci zimních muzejních novin a záznamu listopadového muzejního sedánku. Rok 2024 byl zakončen s 16 odběrateli, což je oproti předchozímu období nárůst o 7 nových sledujících. Zaznamenali jsme přes 1 500 zhlédnutí s dobou sledování 24,1 hodiny.

DALŠÍ PROPAGAČNÍ ČINNOST

Z hlediska propagace se stále snažíme hledat nové a efektivní způsoby, kterými dostat informace o dění v muzeu mezi širokou veřejnost. V roce 2024 jsme proto opět využili plakátovací plochy v Náchodě, Hronově a Polici nad

Metují, na které jsme nechali pravidelně umisťovat plakáty související s pořádanými akcemi a výstavami. Využili jsme také plakátovací plochy na Broumovsku, na nichž jsme prezentovali workshopy z projektu Živoucí pomezí. Pozvánky na jednotlivé akce byly také každý měsíc zveřejňovány v místních zpravodajích, v informačních centrech, na webových stránkách jednotlivých obcí nebo na portálech cestovního ruchu (hkregion.cz, kudyznudy.cz, kladskepomezí.cz, broumovsko.cz atd.). Prostor na zveřejňování informací o akcích nám poskytly také destinační společnosti Kladské pomezí a Broumovsko (jak na webových stránkách, tak i na sociálních sítích) a různé mediální domy (viz kapitola Muzeum v médiích). Díky spolupráci s Kladským pomezím navštívila Pevnost Dobrošov polská novinářka Joanna Lamparska, která zde natočila videopozvánku pro polské návštěvníky.

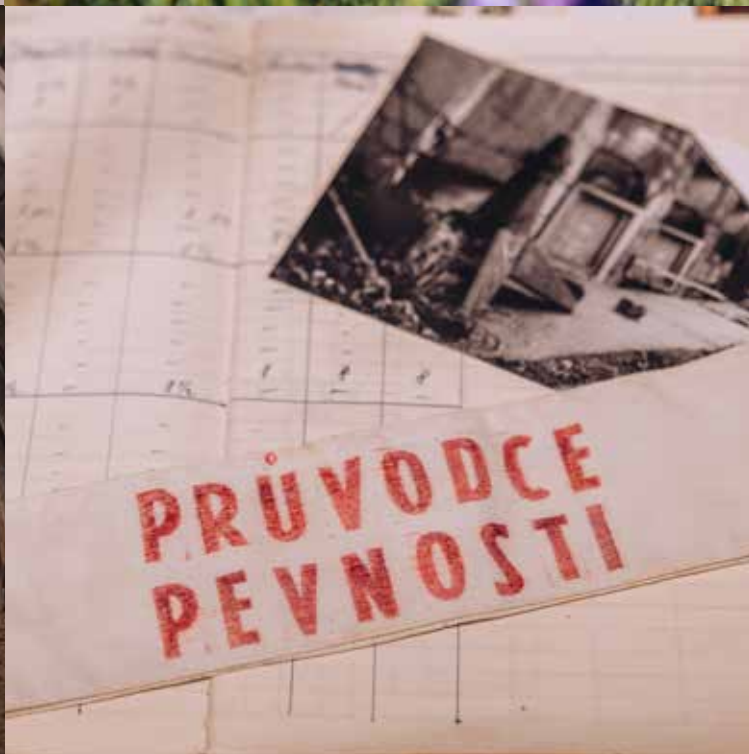
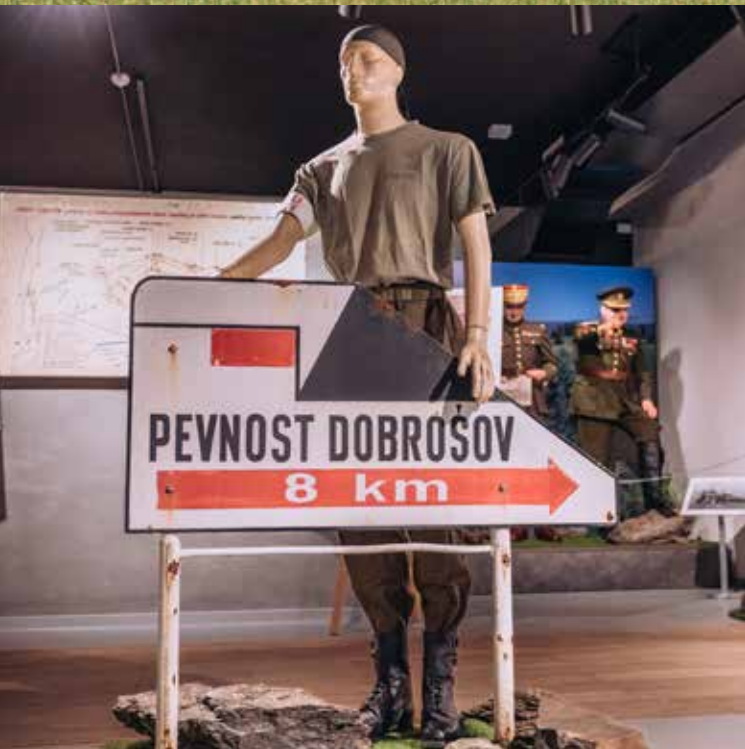
I v roce 2024 jsme pokračovali ve spolupráci s Dopravním podnikem Hradec Králové a využili jsme reklamní plochy v halách terminálu hromadné dopravy, kde jsme měli vyvěšený plakát s pozvánkou do Pevnosti Dobrošov a s přehledem letních akcí.

Ve všech muzejních objektech a ve vybraných informačních centrech v regionu si návštěvníci mohli vyzvednout dvě vydání Náchodských muzejních novin, nebo nové propagační letáčky o celém muzeu a o Pevnosti Dobrošov. Byly vydané v českém a anglickém jazyce.

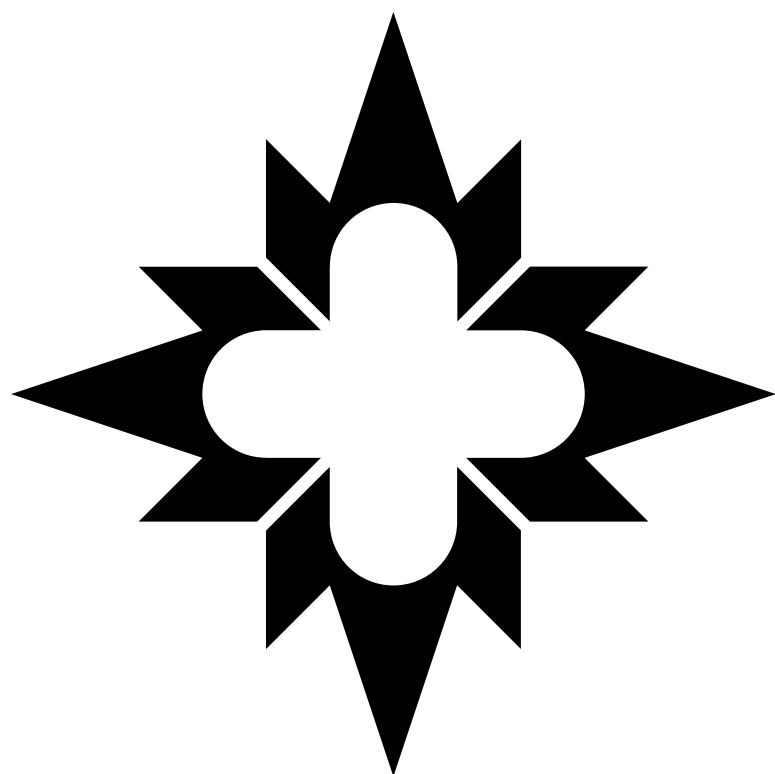
V průběhu celého roku bylo rozesláno šest muzejních newsletterů, se kterými aktivně pracujeme druhým rokem. K odběru novinek touto formou je přihlášeno 246 uživatelů, což je nárůst oproti předchozímu roku o 115 nových odběratelů. Muzejní newsletter se stále více jeví jako dobrý způsob komunikace se stávajícími fanoušky muzea.

Díky spolupráci s městem Hronov jsme v roce 2024 dostali k dispozici dvě velké reklamní plochy ve městě, na nichž jsou prezentovány hronovské muzejní pobočky. K vybraným výstavám také vytváříme velkoformátové bannery, které mají za úkol návštěvníka nalákat k návštěvě.

4.
Návštěvnost

Návštěvnost v průběhu roku 2024

	Náchod		Dobrošov		Hronov		Police n. M.		Ostatní ***	
	platící	neplatící*	platící	neplatící**	platící	neplatící*	platící	neplatící*	platící	neplatící
Leden	125	274	0	0	23	33	19	78	0	27
Únor	87	90	0	0	0	0	0	0	0	376
Březen	128	177	0	0	0	0	0	0	19	72
Duben	255	272	1 597	163	0	650	0	0	19	164
Květen	251	277	3 491	345	128	364	36	115	0	726
Červen	234	398	4 045	230	324	426	84	334	0	412
Červenec	236	364	10 110	626	431	736	322	425	0	53
Srpen	211	178	9 858	688	515	601	352	724	37	172
Září	77	282	1 916	157	223	297	123	156	0	120
Říjen	90	359	2 788	245	65	170	49	374	0	332
Listopad	161	285	0	0	0	850	0	126	8	224
Prosinec	76	160	0	0	171	228	194	1 529	0	10
Celkem	1 931	3 116	33 805	2 454	1 880	4 355	1 179	3 861	83	2 688
Celkem	5 047		36 259		6 235		5 040		2 771	
Celkem	55 352									

* Neplatící návštěvníci zahrnují návštěvníky vernisáží, děti do 10 let, seniory nad 65 let, držitele průkazu AMG, mateřské školy, účastníky doprovodných akcí a programů s volným vstupem (muzejní noci, dny otevřených dveří) a návštěvníky akcí, jichž je Muzeum Náchodska spolupořadatelem, ale konají se v cizí režii.

** Zahrnuje návštěvníky vernisáží, děti do 5 let, mateřské školy, účastníky doprovodných akcí a programů s volným vstupem a další návštěvníky, kteří mají nárok na volný vstup podle aktuálního ceníku.

*** Zahrnuje návštěvníky akcí pořádaných Muzeum Náchodska mimo objekty muzea a návštěvníky akcí, jichž je Muzeum Náchodska spolupořadatelem, ale konají se v cizí režii.

V roce 2024 navštívilo výstavy a expozice v objektech Muzea Náchodska celkem 38 795 platících návštěvníků a 13 786 neplatících návštěvníků. Celkově tedy všechny pobočky Muzea Náchodska navštívilo **52 581** návštěvníků.

V roce 2024 navštívilo expozici Dějiny Náchoda a Náchodska a výstavy v **Broučkově domě** a ve **Výstavní síni Muzea Náchodska** **5 047** návštěvníků, což je oproti předcházejícímu roku nárůst o 8 %.

Pevnost Dobrošov, která zahrnuje tvrzové objekty a návštěvnické centrum, navštívilo **36 259** návštěvníků. Jedná se o mírný pokles oproti roku 2023, jenž činí přibližně 3,5 %.

Hronovské pobočky muzea, mezi které patří **Jiráskův rodný domek**, **Jiráskovo muzeum v divadle** a **Stará papírna – Čapkův mlýn**, v roce 2024 zaznamenaly **6 235** návštěvníků. Oproti loňskému roku to představuje nárůst zhruba o 7 %. Meziroční nárůst trvá již několikátou sezónu a je dokladem kvalitních doprovodných programů i příležitostných přednášek.

V roce 2024 navštívilo polické expozice, výstavy a kulturní akce v **Klášteře** a **Staré škole Dřevěnce** celkem **5 040** návštěvníků. To představuje oproti předchozímu roku nárůst o více než 1 000 návštěvníků (25 %).

Návštěvnost – tržby v Kč 2017–2024

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Náchod	37 042	73 838	82 955	71 025	88 380	97 180	74 075	116 984
Pevnost Dobrošov	1 067 700	631 370	54 320	0	2 050	2 644 544	2 046 683	2 459 633
Hronov	83 237	73 482	134 150	88 320	85 940	125 620	134 520	135 295
Police nad Metují	21 572	78 305	59 435	68 635	58 833	53 015	71 820	85 975
Celkem	1 209 551	856 995	330 860	227 980	235 203	2 920 359	2 327 098	2 797 887

Návštěvnost všech poboček v průběhu roku 2024 dle sledovaných kategorií

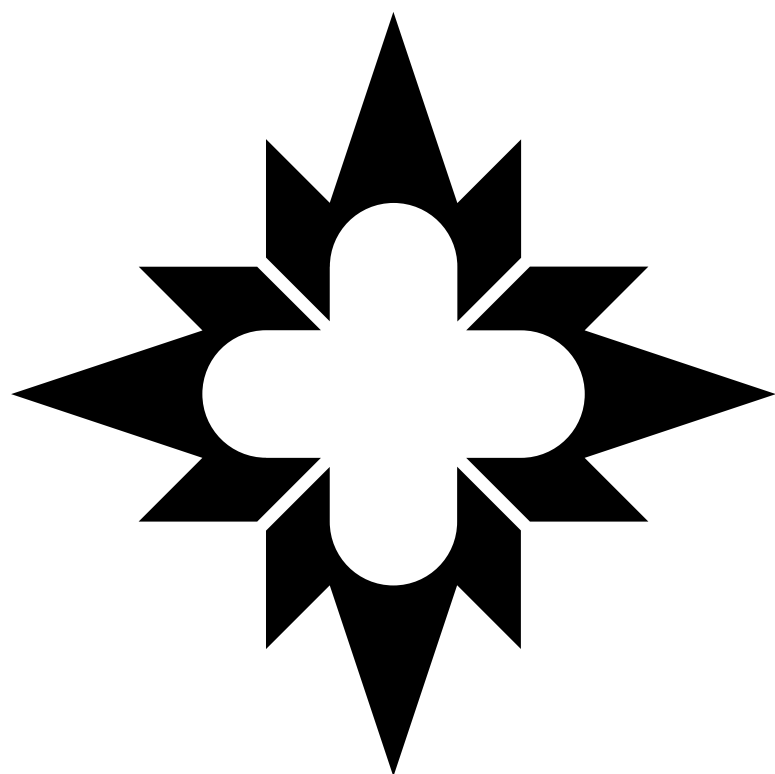
Návštěvnost podle věkových skupin (individuální návštěvy)	
Děti do 10 let	3 196
Děti nad 10 let a studenti	15 416
Dospělí od 26 do 65 let	21 607
Senioři nad 65 let	6 378
ZTP/ZTPP návštěvníci	117
Ostatní (bez určení věku)	5 858
Návštěvnost edukačních programů (školní skupiny)	
Počet edukačních programů pro MŠ	7
Počet edukačních programů pro ZŠ	51
Počet edukačních programů pro SŠ	7
Počet účastníků MŠ	102
Počet účastníků ZŠ	1 119
Počet účastníků SŠ	144
Celkový počet návštěvníků ze školských zařízení	1 365
Návštěvnost v digitálním prostoru (on-line)	
Celkový počet návštěvníků webových stránek	140 022
Celkový počet návštěvníků sociálních sítí	295 096
Počet zhlédnutí YouTube kanálu	1 533

5.
Práce se sbírkou

Rozsáhlá sbírka Muzea Náchodska vznikla jak vlastní sbírkotvornou činností, tak administrativním slučováním několika městských muzeí (kromě současných poboček také muzea v Červeném Kostelci a Novém Městě nad Metují). Čítá mj. archeologickou podsbírku (nejstarší fond od roku 1879), etnografické fondy (včetně téměř tří set podmaleb na skle), fond historického nábytku, keramiky a historického porcelánu, fond historického skla, fondy řemesel a dějin techniky, fond textilu a oděvů, zbraní a militárií, numismatické fondy, sfragistiku, fondy výtvarného umění či rukopisů a listin. Další fondy se týkají volného času, dětí a školství, včetně sportu, divadla a hudby. Sbírkotvorná činnost spolu s odbornou správou sbírky je základní prací muzea, bez níž by byly prezentační a další aktivity jen těžko myslitelné a realizovatelné.

V současné době čítá sbírka Muzea Náchodska v prvním stupni **24 701** čísel a ve druhém stupni evidence **69 527** čísel. Celkový počet evidenčních čísel hlášených v CES je **62 174**.

ULOŽENÍ SBÍRKOVÝCH FONDŮ

Sbírkové fondy Muzea Náchodska jsou v současné době uloženy v depozitářích, které se nacházejí ve čtyřech budovách – ve Staré radnici v Náchodě, v depozitáři v Kladské ulici v Náchodě, v Jiráskově muzeu v Hronově a v Klášteře v Polici nad Metují. Další sbírkové předměty jsou uloženy ve stálých expozicích v Broučkově domě v Náchodě, v Jiráskově rodném domku a Jiráskově muzeu v Hronově, Staré škole Dřevěnce, Klášteře v Polici nad Metují a na Pevnosti Dobrošov.

Depozitární prostory ve všech budovách vycházejí z historického umístění sbírkových fondů, a i když se muzeum snaží zlepšit uložení jednotlivých předmětů např. lepším vybavením jednotlivých depozitářů, jejich klimatické podmínky zcela neodpovídají současným požadavkům na moderní muzejní depozitáře. Týká se to zejména změn teplot a prachotěsnosti.

Nedostatek depozitárních prostor představuje nadále velký problém. Částečným východiskem se zdá být pronájem nového prostoru v Hronově, který by mohl pojmout převážně fond nábytku, řemesel či archeologie. Dalším východiskem by mohla být rekonstrukce objektu Kladská, jehož součástí by měly být i příruční depozitáře, a dalších objekt v blízkosti této budovy, v němž by část sbírky také našla své uložení.

Všechny depozitáře jsou zabezpečeny pomocí systému EZS, systém EPS chybí v Klášteře, v Jiráskově muzeu v Hronově a v depozitáři na Kladské ulici.

ROZŠIŘOVÁNÍ SBÍRKY

Sbírka muzea je rozšiřována na základě vlastních sběrů, darů, nákupů a převodů z fondů doprovodné dokumentace. V roce 2024 bylo nově zapsáno 83 přírůstkových čísel. Bylo podepsáno 10 darovacích smluv, proběhlo 11 koupí a 8 vlastních sběrů. Přírůstky byly zaznamenány do Centrální evidence sbírek Ministerstva kultury České republiky a stejně tak i zapisovány do elektronické sbírkové evidence muzea v systému Museion.

Za účelem odborné garance vhodnosti akvizic byl ustanoven poradní sbor pro sbírkotvornou činnost skládající se ze dvou interních členů (zástupce ředitele, vedoucí sbírkového oddělení) a třech externích členů (ředitel Muzea a galerie Orlických hor, kastelán Státního zámku Náchod a vedoucí Státního okresního archivu v Náchodě).

V evidenčním systému Museion byla založena pomocná evidence, do níž spadají předměty původně určené k vyřazení nebo předměty nesbírkové. Tyto předměty mohou posloužit jako velmi žádoucí doprovodná dokumentace ke sbírce, studijní materiál či pomocný materiál k edukačním programům. Za rok 2024 přibýlo v pomocné evidenci 34 čísel.

INVENTARIZACE A REVIZE FONDŮ

V roce 2024 se pokračovalo v rozpracovaných inventarizacích z mimořádné inventarizace roku 2023. Probíhala také řádná inventarizace. Celkem bylo zinventarizováno **7 617** evidenčních čísel, což odpovídá 12 % všech inventárních čísel.

Inventarizované fondy

II-1	Hřebeny, vochle	133 inv. čísel
II-4	Barvířské potřeby	83 inv. čísel
II-6	Textil, výroba – různé	6 inv. čísel
V-7a	Úprava potravin	1 183 inv. čísel
V-7b	Úprava potravin – prášky do pečiva	28 inv. čísel
V-14	Bednářské výrobky	19 inv. čísel
V-15	Košíkářství	41 inv. čísel
V-18	Elektroměry	15 inv. čísel
V-19	Úklidové potřeby	19 inv. čísel
V-20	Barometry	16 inv. čísel
X-1b	Obrazy: pamětní listy	2 inv. čísla
X-1c	Obrazy: heraldika	23 inv. čísel
X-2a	Plastiky: historické výjevy	10 inv. čísel
X-2b	Plastiky: osobnosti	53 inv. čísel
X-2c	Plastiky: heraldika	12 inv. čísel
X-2d	Plastiky: různé	55 inv. čísel
XI-4	Kapesní hodinky	4 inv. čísla
XI-6	Hodiny sluneční	9 inv. čísel
XI-7	Hodiny přesýpací	2 inv. čísla
XII-2	Bankovky	3 544 inv. čísel
XII-3	Medaile	635 inv. čísel
XII-4	Odznaky	284 inv. čísel
XII-5	Pamětní mince a plakety	299 inv. čísel

XIII-1	Váhy a míry: délkové	24 inv. čísel
XVI-1a	Sport	134 inv. čísel
XVII-1b	Divadlo: předměty	252 inv. čísel
XVII-1c	Divadlo: ceny JH	26 inv. čísel
XVII-2a	Výtvarné umění – vybavení	18 inv. čísel
XVII-3b	Hudba: nástroje	60 inv. čísel
XVII-3c	Hudba: doplňky	1 inv. číslo
XXIII-1	Doprava – jezdecké potřeby	254 inv. čísel
XXIII-2	Doprava – ukazatele	7 inv. čísel
XXIII-3	Doprava – modely	5 inv. čísel
XXV-3	Součásti staveb	82 inv. čísel
XXVIII-3	Zeměměřičské a orientační pomůcky	6 inv. čísel
XXIX	Štočky	193 inv. čísel
XXXI	Spoje	6 inv. čísel

DIGITALIZACE

Nové digitální technologie, které ovlivňují celou společnost, s sebou přinášejí potřebu, aby muzea a jiné instituce byly schopny tvůrčím způsobem využívat jejich služeb pro naplňování svých cílů. To vše s sebou přináší mnohonásobně vyšší potřebu digitalizace sbírek.

Muzeum Náchodska vychází z Koncepce digitalizace movitého kulturního dědictví ve sbírkách muzejní povahy ve vlastnictví Královéhradeckého kraje a muzejních jevů pro období 2022–2030 vydanou Muzeem východních Čech v Hradci Králové (krajské digitalizační centrum). Tato koncepce je platná pro všechny sbírkotvorné instituce zřizované Královéhradeckým krajem. Nedílnou součástí této koncepce je Směrnice pro digitalizaci sbírkových předmětů Muzea Náchodska (č. 5/2024).

Na základě dotačního projektu digitalizace muzeí a galerií z Národního plánu obnovy mohlo dojít v Muzeu Náchodska ke zřízení digitalizačního pracoviště, které funguje

v budově ředitelství na Masarykově náměstí v Náchodě. Digitalizační pracoviště je vybaveno moderní skenovací, fotografickou a výpočetní technikou, díky které muzeum dokáže vlastními silami digitalizovat značnou část svých sbírkových předmětů. Digitalizaci sbírkových a jiných předmětů provádí sbírkové oddělení, respektive pracovník pověřený digitalizací v koordinaci s kurátory příslušných fondů Muzea Náchodska.

Počet digitalizovaných předmětů za rok 2024 byl **1 334**. Počet obrazových záznamů ke sbírkovým předmětům je k datu 31. prosince 2024 celkem **11 060**.

REVIZE A POŘÁDÁNÍ SBÍREK ARCHIVNÍHO CHARAKTERU

Muzejní knihovna

Do přírůstkové knihy knihovny Muzea Náchodska bylo za rok 2024 nově zapsáno celkem 380 přírůstkových čísel. Jednalo se zejména o regionální publikace se vztahem k městu Náchodu, regionu severovýchodních Čech, potažmo k celému Královéhradeckému kraji a také o odbornou literaturu se vztahem k obecným dějinám a historii českých zemí. Nechyběly ani práce z oborů archeologie, numismatiky, architektury, řemesel nebo výtvarného či užitého umění.

Více než polovina z uvedených 380 přírůstkových čísel vzešla z knižní pozůstalosti bývalého muzejního pracovníka PhDr. Ladislava Hladkého, CSc. (1942–2011). Pozůstalost byla během roku 2024 zpracována a tematicky vhodné knihy zkatalogizovány pomocí knihovnického systému TRITIUS. Tento systém je Muzeem Náchodska využíván pro evidenci knihovního fondu a jsou do něj i nadále postupně katalogizovány také starší knihy, doposud evidované pouze v tabulkách MS Excel. V roce 2024 knihovna Muzea Náchodska rovněž pokračovala v přispívání svých záznamů do Souborného katalogu ČR, do kterého bylo v průběhu roku nahráno více než 1 200 položek.

Díky pokračující úspěšné spolupráci s Ateliérem restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů Fakulty restaurování Univerzity Pardubice došlo v kalendářním roce 2024 k zrestaurování dalších dvou ohrožených svazků. V závěru roku byla na Ministerstvo kultury ČR podána žádost o dotaci pro muzejní knihovnu, a to v rámci podprogramu VISK 4 – Národního programu ochrany knihovních fondů. Konkrétně se jedná o žádost na provedení mikrobiologických stěrů a vyhodnocení aktivity a četnosti výskytu spor plísní u tzv. polického knižního fondu, jenž je po dlouhá léta uložen v silně nevyhovujících klimatických i prostorových podmínkách v Klášteře v Polici nad Metují. Cílem je doposud ohrožené a velmi nevhodně uložené knihy z polického fondu po provedení nutných kroků zpřístupnit ke čtenářským, badatelským, ale i výstavním účelům.

KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

V roce 2024 byly provedeny zásahy na 34 předmětech ze sbírky Muzea Náchodska. Jednalo se o předměty určené k digitalizaci sbírek, mezi nimi zejména fond V-6c Užité nádobí – dřevo a fond V-5 Rozdělování ohně. Dále bylo provedeno základní ošetření a zejména zajištění stability skla a keramiky prostřednictvím restaurování sbírkových předmětů z fondu V-7a Úprava potravin. V tomto roce byly také konzervovány předměty určené pro pořádání výstav a stálé expozice. Ošetřeno bylo také nemalé množství předmětů, které zapůjčili na různé výstavy soukromí majitelé.

Dále probíhaly práce na zlepšení podmínek pro uložení sbírek, včetně šití obalů na sbírkové předměty (cca 120 kusů), a také výroba pevných desek a obalů z kartonu vhodných pro dlouhodobé uložení. K výstavě k 770. výročí města Náchoda byla vyrobena kulisa městské brány a hradební zdi. Dne 27. března se v Brně uskutečnilo školení „Práce s chemikáliemi“. V období 21.–25. října byla navázána spolupráce s Muzeem a galerií Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou, při níž se jeho nově nastupující

konzervátorka seznamovala v Muzeu Náchodska s prací konzervátora, především na předmětech ze dřeva, kovu, skla a keramiky. V prostorech depozitářů a v prostorách určených k prezentaci sbírkových předmětů pokračovalo monitorování a vyhodnocování dat získaných z instalovaných dataloggerů.

ZÁPŮJČKY A VÝPŮJČKY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Dlouhodobé zápůjčky

Celnice Běloves – 21 inv. čísel

Město Česká Skalice – 3 inv. čísla

Město Náchod – 6 inv. čísel

Městské muzeum v Novém Městě nad Metují – 29 inv. čísel

Muzeum českého amatérského divadla, o. s. Miletín – 6 inv. čísel

Obec Újezd – 1 inv. číslo

Krátkodobé zápůjčky

AMAG, z. s. (AMAG dávno i nedávno s významnými malíři regionu, 11.–21. listopadu 2024) – 3 inv. čísla

ATAS elektromory Náchod a. s. (Náchod průmyslový v Be-
ránku, 21. března 2024) – 2 inv. čísla

MěKS Javorník (Pojďme spolu do betléma, 2. prosince
2024 – 31. ledna 2025) – 52 inv. čísel

Město Česká Skalice (Kateřina Zaháňská – nejen paní
kněžna z Babičky, 11. května – 30. září 2024) – 8 inv. čísel

Město Česká Skalice (Na cestě k městu, 22. července
– 5. října 2024) – 49 inv. čísel

Městské muzeum Ústí nad Orlicí (A už se betonuje, 20. září
– 24. listopadu 2024) – 2 inv. čísla

Muzeum východních Čech v Hradci Králové (Na okraji kel-

tského světa, 31. května 2024 – 30. května 2025) – 120 inv.
čísel

Státní zámek Ratibořice (Vánoce na zámku a v Babiččině
údolí, 27. prosince – 30. prosince 2024) – 1 inv. číslo

Zápůjčka pro Z. Č. – restaurátorku textilu s licencí MK ČR*
(restaurování 2 ks divadelních kabátů z 18. století) – 2 inv.
čísla

* vzhledem k tomu, že zápůjčky jsou od soukromých osob,
nejsou s ohledem na ochranu osobních údajů (GDPR)
uvedena jejich jména

Dlouhodobé výpůjčky

Muzeum Náchodska realizuje jednu dlouhodobou vý-
půjčku:

Výpůjčka z Institutu regionální paměti z. ú. – 2 inv. čísla

Krátkodobé výpůjčky

Muzeum si krátkodobě vypůjčilo předměty od tří organi-
zací a tří soukromých osob:

Galerie výtvarného umění v Náchodě (U nás: Obrazy (z)
města Náchoda, 24. února – 21. dubna 2024) – 1 inv. číslo

Městské muzeum a Galerie Polička (Náchod 1254, 15. červ-
na 2024 – 31. ledna 2025) – 25 inv. čísel

Muzeum hlavního města Prahy (Goldschmid a Hartman,
1. listopadu 2024 – 11. května 2025) – 1 inv. číslo

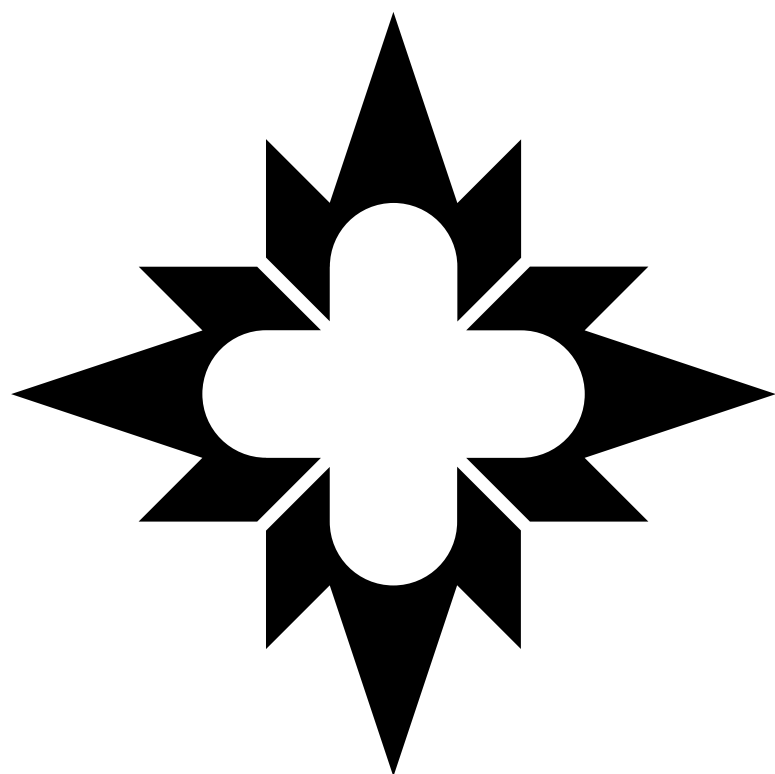
Beran Petr (Památník odhodlání a zrady, 1. května – 31. srp-
na 2024) – 71 ks předmětů

Měřinský Martin (Památník odhodlání a zrady, 1. května
– 31. srpna 2024) – 65 ks předmětů

Szabová Eva (Památník odhodlání a zrady, 1. května
– 31. srpna 2024) – 4 ks předmětů

6.
**Věda, výzkum
a publikační činnost**

BADATELSKÉ DOTAZY

Muzeum Náchodsko registrovalo v roce 2024 celkem **47** badatelských dotazů, které měly podobu badatelských návštěv či písemných, telefonických nebo emailových žádostí. V jednom případě se jednalo o komentovanou procházku. Mezi dotazovateli byli studenti píšící kvalifikační práce, odborní pracovníci, pověřené úřady, města i další zájemci z řad široké veřejnosti. Muzejní archeologové vytvořili a odeslali **55** odborných vyjádření a podíleli se na **187** dohledech a výzkumech. Pracovníci muzea v uplynulém roce připravili **95** přednášek, autorských výstav, vycházek či jiných akcí pro širokou veřejnost. Zúčastnili se **22** konferencí a seminářů. Pracovali na 1 vědeckém projektu. Publikovali celkem **43** různých textů.

V uplynulém roce se Muzeum Náchodsko přihlásilo do systému VaVal, jenž shromažďuje a poskytuje informace o výzkumu, vývoji a inovacích. I když muzeum nemá status vědeckého pracoviště, jeho zaměstnanci se (např. v rámci svých doktorských prací) zabývají vysoce kvalifikovaným výzkumem, popř. přednášejí na různých konferencích.

Čtyři pracovníci muzea se zapojili do projektu Erasmus+, v rámci kterého navštívili finské muzeum Museokeskus Vapriikki ve městě Tampere. Zde stínovali práci tamních zaměstnanců na pozici ředitelky, vedoucího sbírkového oddělení, edukátorky a PR pracovnice, a zvyšovali tak kvalitu svých profesních kompetencí. Mimo to navštívili také další muzea, v nichž sbírali inspiraci pro svoji práci v Muzeu Náchodsko.

Mgr. Jakub Benko

V roce 2024 vyřídil 3 badatelské dotazy vztahující se k regionální literatuře. Další dotazy směřovaly zejména k jednotlivým svazkům knižního fondu a k dohledávání odborných článků ve zdrojových periodikách. K dotazům patřily také požadavky na zjištění odborné literatury, ale i jiných zdrojových dokumentů, týkajících se možností dohledání životopisných údajů a životních osudů významných osobností spjatých s regionem.

Mgr. Eliška Borůvková

V roce 2024 vyřídila 4 badatelské dotazy týkající se historie regionu, sbírkových fondů a mnoho telefonických dotazů spojených s přírůstky do muzea a provozem poboček Muzea Náchodsko.

Mgr. Veronika Fišerová

V roce 2024 vyřídila badatelský dotaz týkající se preventivní konzervace, konkrétně vhodných podmínek pro dlouhodobé uložení dámského lidového kroje v domácím prostředí.

Mgr. Barbora Libřická

V roce 2024 vyřizovala 2 badatelské dotazy a několik telefonických dotazů a konzultací, které se týkaly textilních a kuřáckých fondů muzea.

Bc. Martin Měřinský

V roce 2024 vyřešil 2 badatelské dotazy. Jeden dotaz se týkal opevnění na Náchodsku a druhý zahrnoval informace o detailních podkladech pro výrobu makety. Ostatní dotazy byly řešeny korespondenčně.

Mgr. Blanka Nešetřilová

V roce 2024 vyřídila 6 badatelských dotazů zaměřených na fond fotografií a historii regionu.

Mgr. Mariana Poláková, Ph.D.

V roce 2024 vyřídila 2 badatelské dotazy týkající se předmětů uložených v uměleckých fondech. Jeden byl spojen i s návštěvou původní majitelky – dárkyně, která byla nadšena z opětovného setkání s malou bustou Aloise Jirásky. V létě také provedla konceptuální umělkyni Elanu Katz, která se zaměřuje na kolektivní paměť a vystavuje po celém světě, po židovském Náchodě.

Mgr. Petr Šmíd

V roce 2024 vyřídil badatelský dotaz Artura Zygmuntowicze (koordinátora výstavby skanzenu zemědělské

techniky v obci Wójtowice u Grodkowa v Polsku) ohledně dějin firmy Mach a Fišer (továrna na stroje a slévárna železa v Hronově).

Mgr. Jan Tůma

Mgr. Jan Tůma vyřídil v roce 2024 celkem 22 badatelských dotazů, které se týkaly především sbírkového fondu, archeologických nálezů, lokalit a prostorové identifikace fotografií a dalších vyobrazení. Část dotazů byla zaměřena na vysvětlení místních názvů a vyhledání lokalit (např. identifikace lokality Dreiborn, Karolínina Studánka apod.). Jeden dotaz se týkal dohledání pramenů k torzu sousoší ve Žďáře nad Metují (donátor, původní podoba, vysvěcení).

Bc. Drahomíra Večeřová

Správkyně hronovských a polických poboček vyřídila v uplynulém roce 1 badatelský dotaz, který se vztahoval k předkům v Hronově a několik telefonických hovorů týkajících se regionu.

Mgr. Adéla Věra Wagnerová

V roce 2025 vyřídila 5 badatelských dotazů, které se týkaly numismatiky a předmětů archivní povahy.

VĚDECKÁ ČINNOST PRACOVNÍKŮ

Práce na vědeckých projektech

Mgr. Jan Tůma

Dlouhodobě se účastní výzkumu historie obcí na Policku. Výsledky výzkumu jsou postupně publikovány jako kapitoly v reprezentativních kolektivních publikacích o dějinách obcí Žďár nad Metují, Hlavňov, Pěkov a Hony, Suchý Důl a Slaný, či v nových muzejních expozicích v benediktinském klášteře v Polici nad Metují (Benediktinské Policko – příběh z dob středověké kolonizace a Lidová zbožnost na Policku). V současné době se podílí na výzkumu při přípravě kolektivní publikace obcí Machov, Machovská Lhota, Nížká Srbská a Bělý. V roce 2024 se též zapojil do

projektu Historické krize v Kladsku a v severovýchodních Čechách, jehož výsledky byly představeny na konferenci v Trutnově a budou publikovány v Kladském sborníku XIV.

Odborné vyjádření a posudky

Mgr. Jan Košťál, Mgr. Miroslav Pleska

Pracovníci archeologického oddělení v roce 2024 vytvořili a odeslali 55 odborných vyjádření ohledně různých akcí a tomu odpovídající počet expertních listů.

Bc. Martin Měřinský

Podílel se na mnoha odborných vyjádřeních souvisejících nejen s historií Pevnosti Dobrošov, ale také s jejím provozem a specifickými potřebami.

Mgr. Mariana Poláková, Ph.D.

Byla oponentkou diplomové práce Vyrobeno na hrnčírském kruhu: koncept výstavy od Veroniky Fišerové, která byla řádně obhájena na Ústavu archeologie a muzeologie FFMU.

Mgr. Oldřich Schejbal

Podílel se na návrzích fenoménů, které je možné zapsat na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury (ve spolupráci s Regionálním pracovištěm pro tradiční lidovou kulturu při Muzeu východních Čech v Hradci Králové) spolu s Janem Tůmou a Petrem Šmídem.

Mgr. Petr Šmíd

Podílel se na návrzích fenoménů, které je možné zapsat na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury (ve spolupráci s Regionálním pracovištěm pro tradiční lidovou kulturu při Muzeu východních Čech v Hradci Králové) spolu s Janem Tůmou a Oldřichem Schejbalem.

Mgr. Jan Tůma

Podílel se na návrzích fenoménů, které je možné zapsat na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury

(ve spolupráci s Regionálním pracovištěm pro tradiční lidovou kulturu při Muzeu východních Čech v Hradci Králové) spolu s Oldřichem Schejbalem a Petrem Šmídem.

Účast na konferencích a seminářích

Mgr. Jakub Benko

Účast u kulatého stolu s tématem „Jak prezentovat muzejní knihovny“ konané dne 31. ledna 2024 v Centru kreativního muzejnictví v Hradci Králové.

Účast na Letní škole církevních dějin IV. Církevní a náboženské dějiny v interdisciplinární perspektivě konané dne 3. září 2024 s příspěvkem Aspekty církevních dějin v Geschichte der Deutschen und ihrer Sprache in Böhmen Františka Martina Pelcla (1734–1801).

Účast na konferenci Tři staletí v srdci Evropy konané ve dnech 16. až 17. září 2024 s příspěvkem (Královská) Česká společnost nauk a její úloha v procesu pěstování pomocných věd historických na území českých zemí ve 2. pol. 18. stol.

Účast na 48. celostátním semináři knihovníků muzeí a galerií konaném ve dnech 17. až 19. září 2024 v Brně.

Mgr. Eliška Borůvková

Školení „Interní komunikace“ pořádané 30. května 2024 ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové určené pro vedoucí pracovníky kulturních organizací.

Školení MK ČR na CES konané 26. června 2024 v Praze.

Školení „Modul publikace – Museion“ konané 29. listopadu 2024 od společnosti Axiell s. r. o., zaměřené na sbírkotvorné instituce a digitalizaci sbírkových předmětů.

Mgr. Veronika Fišerová

Školení „Práce s chemikáliemi“ konané dne 27. března 2024 v Technickém muzeu v Brně.

Školení MK ČR na CES konané 26. června 2024 v Praze.

Marcela Meisnerová

Školení „Práce s chemikáliemi“ konané dne 27. března 2024 v Technickém muzeu v Brně.

Bc. Tomáš Menec

Účast u kulatého stolu s tématem „Jak prezentovat muzejní knihovny“ konané dne 31. ledna 2024 v Centru kreativního muzejnictví v Hradci Králové.

Setkání pracovníků PR příspěvkových organizací KHK konané ve dnech 19. dubna 2024 a 21. listopadu 2024. Setkání podporují sdílení zkušeností a dobré praxe mezi jednotlivými pracovníky krajských organizací.

Setkání s portugalskou odbornicí na kreativní turismus Nancy Duxbury na téma „Kultura mimo velkoměsta“ dne 22. května 2024 v Centru uměleckých aktivit v Hradci Králové.

Mentoring na téma „Brand organizace“ s Radanou Kopcovou konaný ve dnech 11. června a 17. července 2024.

Školení „Výkonnostní marketing na sociálních sítích“ pořádané Královéhradeckým krajem dne 1. listopadu 2024 v Centru uměleckých aktivit v Hradci Králové se školitelem Tomášem Tučkem.

Účast na workshopu „Udržitelný turismus – cesta ke zlepšení atraktivity Broumovska“ pořádaný Společností pro destinační management Broumovska konaný dne 4. listopadu 2024 v Polici nad Metují.

Účast na konferenci „Komunikační platforma Strategie kultury KHK“ konané dne 3. prosince 2024 ve Spolkovém domě v Náchodě.

Vlastimil Pibil, DiS.

Školení „Práce s chemikáliemi“ konané dne 27. března 2024 v Technickém muzeu v Brně.

Mgr. Miroslav Pleska

Školení MK ČR na CES konané 26. června 2024 v Praze.

Mgr. Oldřich Schejbal

Mentoring na téma „Brand organizace“ s Radanou Kopcovou konaný ve dnech 11. června a 17. července 2024.

Hranice tradice a tradice hranice, 12.–13. září 2024, Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové. Účast v diskusích v rámci kulatého stolu.

Účast na zasedání Kolegia muzeí kraje Aloise Jiráska, Boženy Němcové a bratří Čapků, 7. října 2024 v Muzeu Boženy Němcové v České Skalici.

Mgr. Kateřina Šichanová

Účast na workshopu aplikované improvizace, 15. a 22. ledna 2024.

Pořádání jednoho setkání (27. února 2024) a pravidelná účast na projektu „Kreativní inkubátor“ pořádaný Centrem uměleckých aktivit. Projekt sdružuje muzejní edukátory, pedagogy, umělce a všechny příznivce kreativního vzdělávání. Podporuje kreativní učení, předávání zkušeností a sdílení dobré praxe.

Účast na akci Kreatfest, 9. až 11. května 2024.

Setkání s portugalskou odbornicí na kreativní turismus Nancy Duxbury na téma „Kultura mimo velkoměsta“ dne 22. května 2024 v Centru uměleckých aktivit v Hradci Králové.

Účast na konferenci „Komunikační platforma Strategie kultury KHK“ konané dne 3. prosince 2024 ve Spolkovém domě v Náchodě.

Mgr. Petr Šmíd

Školení MK ČR na CES konané 26. června 2024 v Praze.

Hranice tradice a tradice hranice, 12.–13. září 2024, Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové. Účast v diskusích v rámci kulatého stolu.

Mgr. Jan Tůma

Účast na Mezinárodní vědecké konferenci Historické krize v Kladsku a v severovýchodních Čechách konané v Mu-

zeu Podkrkonoší v Trutnově 10. června 2024 s příspěvkem Masakr na Ostaši a zánikový horizont na Policku v 15. století.

Hranice tradice a tradice hranice, 12.–13. září 2024, Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové. Účast v diskusích v rámci kulatého stolu.

Bc. Drahomíra Večeřová

Účast na kurzu „Spolupráce skrze digitální technologie: nástroje pro komunikaci, kooperaci a koordinaci“ konaném dne 5. listopadu 2024.

Mgr. Adéla Věra Wagnerová

Školení MK ČR na CES konané 26. června 2024 v Praze.

Účast na Mezinárodní vědecké konferenci Historické krize v Kladsku a v severovýchodních Čechách konané v Muzeu Podkrkonoší v Trutnově 10. června 2024 s příspěvkem Břevnovsko-broumovské opatství v časech sedmileté války.

Účast na Letní škole numismatiky konané ve dnech 30. srpna až 1. září 2024 na Katedře historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Aktivní účast na Letní škole církevních dějin IV. Církevní a náboženské dějiny v interdisciplinární perspektivě konané dne 3. září 2024.

Aktivní účast na konferenci Biskupství, církev a prameny mezi raným novověkem a současností konané ve dnech 5. až 7. listopadu 2024 a pořádané Filozofickou fakultou Univerzity Hradec Králové ve spolupráci s Biskupskou knihovnou Biskupství královéhradeckého s příspěvkem Broumovská benefícia a stav broumovského a polického kláštera kolem roku 1771.

Členství v komisích, spolcích aj.**Jan Jiroušek**

Člen Kahan III, z. s.

Mgr. Jan Košťál

Předseda Sdružení pro Vízmburk, z. s.

Bc. Tomáš Menec

Člen muzejního poradního sboru Městského muzea Nové Město nad Metují.

Bc. Martin Měřinský

Člen Spolku Přátel Vojenské Historie Dobrošov.

Člen Klubu vojenství a historie Praha, z. s.

Mgr. Miroslav Pleska

Člen Compagnia della Morte, spolek historického šermu.

Mgr. Mariana Poláková, Ph.D.

Porotkyně okresní komise Dějepisné olympiády, pořádané Královéhradeckým krajským institutem pro vzdělávání a inovace.

Mgr. Oldřich Schejbal

Člen poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea a galerie Orlických hor.

Člen místní pracovní skupiny pro regeneraci MPZ Náchod.

Člen Klášterní rady (poradní orgán ředitele Muzea a galerie Orlických hor k návrhu a plnění koncepce nové pobočky muzea – Kláštera v Opočně).

Mgr. Petr Šmíd

Člen odborné komise při Regionálním pracovišti pro tradiční lidovou kulturu (Muzeum východních Čech v Hradci Králové) pro udělení ocenění Mistr rukodělné výroby Královéhradeckého kraje a zapsání fenoménů do Seznamu nemateriálních statků tradiční a lidové kultury Královéhradeckého kraje.

Mgr. Jan Tůma

Člen komise okresního kola SOČ oborů Historie; Teorie kultury, umění a umělecké tvorby a Filozofie, politologie

a ostatní humanitní a společenskovední obory.

Předseda okresní komise Dějepisné olympiády, pořádané Královéhradeckým krajským institutem pro vzdělávání a inovace.

Bc. Drahomíra Večeřová

Zástupce Muzea Náchodska v MAS Stolové hory.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST**Monografie, metodické publikace, závěrečné práce**

Fišerová, Veronika: Vyrobeno na hrnčířském kruhu: koncept výstavy, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno 2024.

Tůma, Jan a kol.: Náchod 1254. Katalog k výstavě. Náchod 2024.

Kapitoly v monografiích, slovníková hesla

Košťál, Jan: Sviništany. In: Cesta do pravěku Náchodska, Náchod 2024.

Měřinský, Martin: Pevnost Dobrošov. In: 1600 Musées 1939–1945 Guide Europe.

Pleska, Miroslav: Říkov. In: Cesta do pravěku Náchodska, Náchod 2024.

Odborné studie

Benko, Jakub: Dílo Geschichte der Deutschen und ihrer Sprache in Böhmen Františka Martina Pelcla očima jeho kritiků, Bohemiae Occidentalis Historica 9, č. 2, Plzeň 2023 [2024], s. 30–55.

Benko, Jakub: Renáta Růžičková (ed.): Archivy východních Čech (recenze), Bohemiae Occidentalis Historica 10, č. 1, Plzeň 2024, s. 123–128.

Dominika Schmidtova – Joan Pinar Gil – Miroslav Pleska – Zuzana Hukelova – Gabriela Vyskocilova – Vera Klont-

za – Bohuslava Čejková – Andrius Garbaras – Axel Steinhof – Saverio Scerra – Ricardo Fernandes: Isotopes reveal a plant-consuming multi-cultural community in Late Antiquity Sicily, *Archaeological and Anthropological Sciences*, 2024. Přijato k recenzi.

Tůma, Jan: Masakr na Ostaši a zánikový horizont na Policku v 15. století. *Kladský sborník XIV*, v tisku, 22 str. rkps.

Popularizační a další texty

Benko, Jakub: Muzeum pečuje o své písemné poklady. *Náchodské muzejní noviny* 1/2024, s. 5.

Benko, Jakub: Z fondů knihovny Muzea Náchodska. *Náchodské muzejní noviny* 2/2024, s. 10.

Borůvková Eliška – Nešetřilová, Blanka: Z muzejního depozitáře. Výbava z rodiny Bartoňů. *Náchodský zpravodaj* 3/2024, s. 25.

Borůvková Eliška: Z muzejního depozitáře. Náchodská sokolovna. *Náchodský zpravodaj* 10/2024, s. 24.

Borůvková Eliška: Z muzejního depozitáře. Náchodská sokolovna. *Polický měsíčník* 10/2024, s. 16–17.

Borůvková, Eliška – Eichlerová, Daniela: Výroba puků v Náchodě. *Náchodské muzejní noviny* 2/2024, s. 5.

Borůvková, Eliška – Nešetřilová, Blanka: Dětská výbava rodiny Bartoňů. *Náchodské muzejní noviny* 1/2024, s. 4.

Nešetřilová, Blanka: Z muzejního depozitáře. Kaple Zvěstování Panny Marie v Náchodě. *Náchodský zpravodaj* 6/2024, s. 25.

Nešetřilová, Blanka: Z muzejního depozitáře. Kaple Zvěstování Panny Marie v Náchodě. *Hronovské listy U nás* 6/2024, s. 22.

Nešetřilová, Blanka: Z muzejního depozitáře. Kaple Zvěstování Panny Marie v Náchodě. *Polický měsíčník* 6/2024, s. 15.

Nešetřilová, Blanka: Z muzejního depozitáře. Městské divadlo Dr. Josefa Čížka a hotel U Beránka v Náchodě. *Náchodský zpravodaj* 4/2024, s. 25.

chodský zpravodaj 4/2024, s. 25.

Pleska, Miroslav: Nové drobné nálezy z doby římské. *Náchodské muzejní noviny* 1/2024, s. 8.

Poláková, Mariana: Z muzejního depozitáře. Jiráskova chata. *Náchodský zpravodaj* 1/2024, s. 18.

Poláková, Mariana: Z muzejního depozitáře. Jiráskova chata. *Hronovské listy U nás* 1/2024, s. 19.

Šmíd, Petr: Rozporuplný Filip Oberländer. K nadcházejícímu 150. výročí narození místního lovce a cestovatele. *Rodným krajem* 69, 2024, s. 24–27.

Šmíd, Petr: Z muzejního depozitáře. Dřevěný pluh z roku 1833. *Hronovské listy U nás* 11/2024, s. 20.

Šmíd, Petr: Z muzejního depozitáře. Dřevěný pluh z roku 1833. *Náchodský zpravodaj* 11/2024, s. 29.

Šmíd, Petr: Z muzejního depozitáře. Dřevěný pluh z roku 1833. *Polický měsíčník* 11/2024, s. 17.

Šmíd, Petr: Z muzejního depozitáře. Oplatnice k přípravě hostí. *Polický měsíčník* 9/2024, s. 15.

Šmíd, Petr: Z muzejního depozitáře. Zachovací list Jakuba Mejsnara. *Náchodský zpravodaj* 12/2024, s. 20.

Šmíd, Petr: Z muzejního depozitáře. Zachovací list Jakuba Mejsnara. *Hronovské listy U nás* 11/2024, s. 26–27.

Šmíd, Petr: Z muzejního depozitáře. Zachovací list Jakuba Mejsnara. *Polický měsíčník* 12/2024, s. 13.

Tůma, Jan: Emerich Rath. *Náchodské muzejní noviny* 2/2024, s. 3.

Tůma, Jan: Jan Karel Hraše. *Náchodské muzejní noviny* 1/2024, s. 3.

Tůma, Jan: Národní kulturní památka Pevnost Dobrošov. *Bulletin Máme vybráno 2023/2024*, s. 12–13.

Tůma, Jan: Průkopníci lyžování na Hronovsku. *Náchodské muzejní noviny* 2/2024, s. 4.

Tůma, Jan: Telemarské lyže z Pěkova. *Náchodské muzejní noviny* 2/2024, s. 5.

Tůma, Jan: Z muzejního depozitáře. Barokní stolní hodiny od Johana Lukawetzkého. Polický měsíčník 5/2024, s. 16.

Tůma, Jan: Z muzejního depozitáře. Čestné občanství Jana Karla Hrašeho. Náchodský zpravodaj 2/2024, s. 27.

Tůma, Jan: Z muzejního depozitáře. Čestné občanství Jana Karla Hrašeho. Polický měsíčník 2/2024, s. 11.

Tůma, Jan: Z muzejního depozitáře. Portrét Matouše Ferdinanda Sobka z Bílenberka. Polický měsíčník 3/2024, s. 15.

Tůma, Jan: Z muzejního depozitáře. Příruční lucernička „zlodějka“. Hronovské listy U nás 4/2024, s. 23.

Tůma, Jan: Z muzejního depozitáře. Příruční lucernička „zlodějka“. Polický měsíčník 4/2024, s. 15-16.

Tůma, Jan: Z muzejního depozitáře. Assendelfterská malovaná skříň. Polický měsíčník 1/2024, s. 11.

ARCHEOLOGICKÁ PAMÁTKOVÁ PÉČE

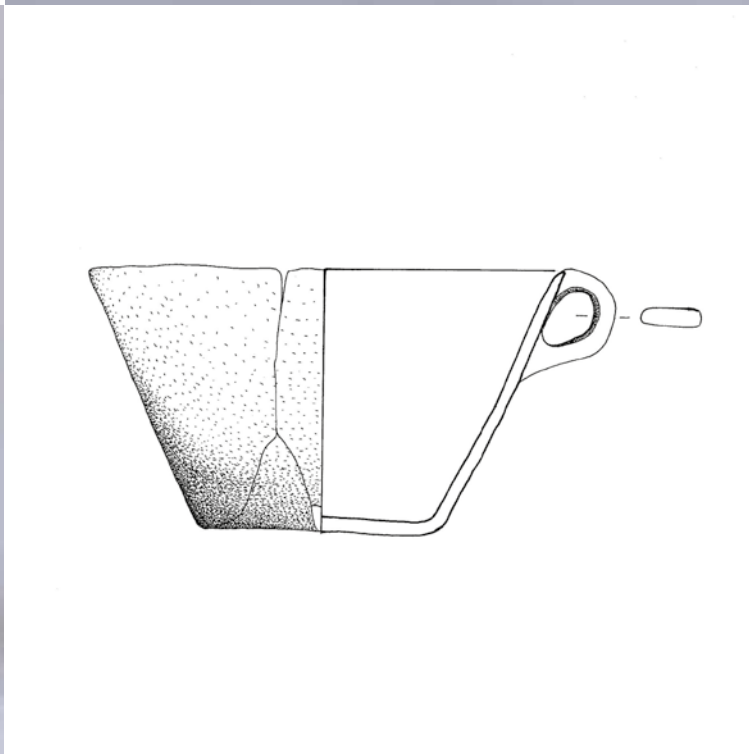
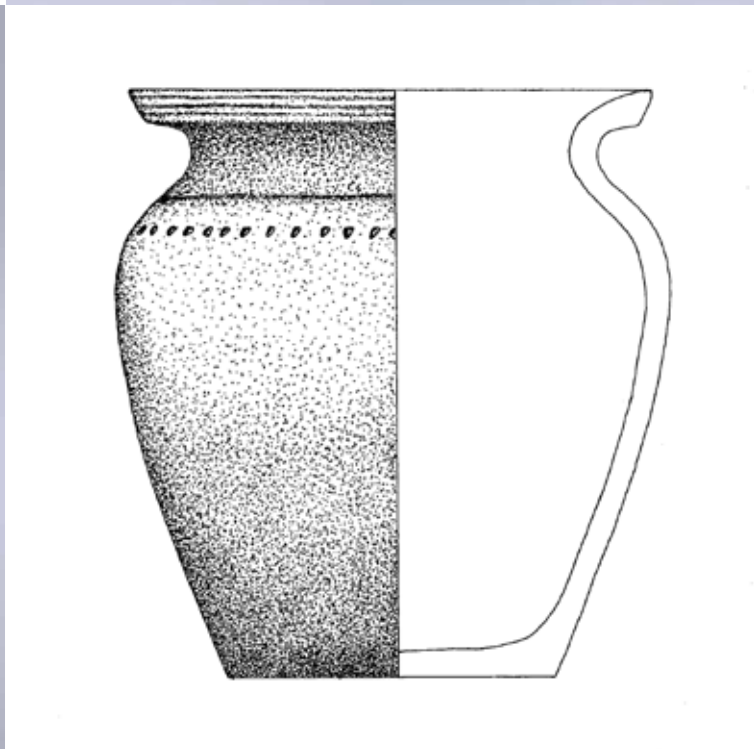
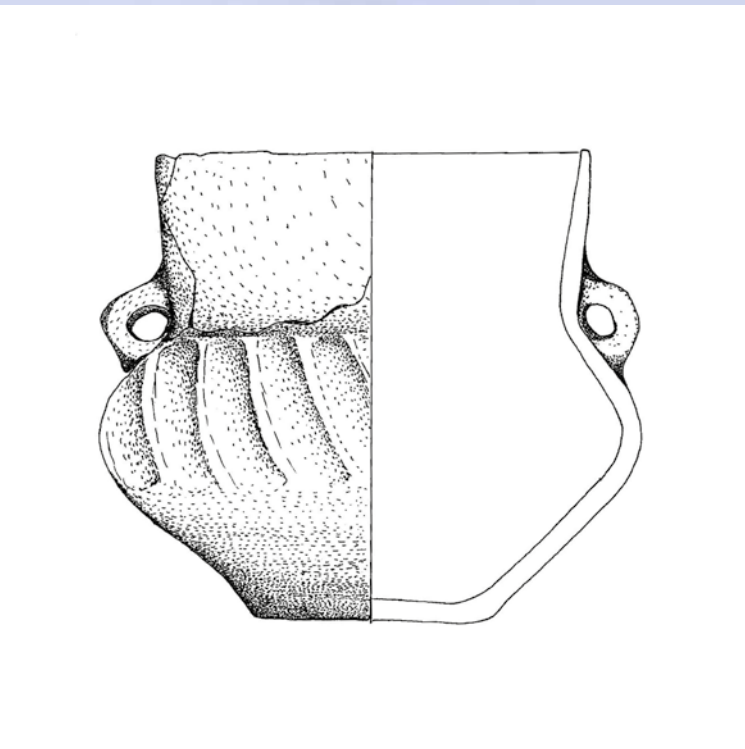
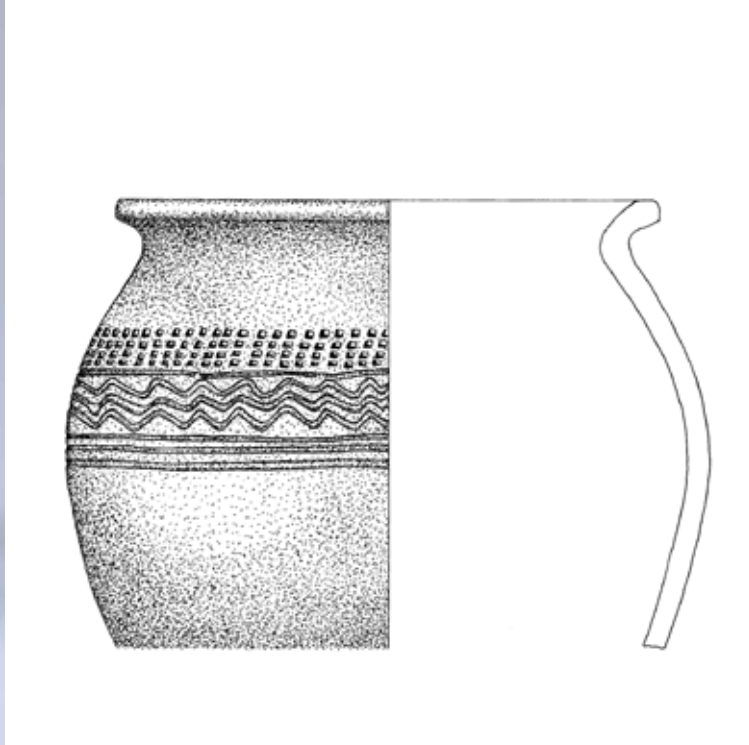
Zhodnocení činnosti v roce 2024

Z hlediska vytíženosti pracovníků archeologického oddělení byl rok 2024 klidnější než roky předešlé. Až na jednu výjimku, kterou představoval výzkum v Novém Městě nad Metují v ulici U Zázvorky, nebyl prováděn žádný větší archeologický výzkum. Kromě obvyklé agendy související s drobnými stavebními akcemi (dohledy, psaní odborných vyjádření a nálezových zpráv) probíhalo vědecké zhodnocení nálezů z pohřebiště ve Svinišťanech prozkoumaného při stavbě obchvatu Jaroměře I/33. Archeologické oddělení se také podílelo na přípravách výstavy „Náchod 1254“. Další činností, kterou se pracovníci zabývali, byla příprava publikace k plánované výstavě „Cesta do pravěku Náchodska“, jež je plánována na rok 2025. Tato práce zahrnovala komunikaci s autory, editorskou činnost, psaní textů a obrazovou dokumentaci.

Archeologické dohledy

V roce 2024 bylo v okrese Náchod provedeno celkem **182** akcí souvisejících a archeologickou památkovou péčí, které realizovaly především společnosti ElektroComp, s. r. o, Česká Skalice, Citron Group Elektro, s. r. o., Radvanice a VČE Montáže, a. s. z Pardubic pro společnost ČEZ Distribuce, a. s. Mezi další společnosti, pro něž archeologické oddělení činilo archeologické dohledy, patřily společnosti GasNet, s. r. o. či Údržba silnic KHK, a. s. Většinou se jednalo o výzkumy formou dohledů při liniových stavbách a rekonstrukcích menšího rozsahu, např. pokládky kabelového vedení. Dále byly provedeny dohledy na stavbách cyklostezek v Jaroměři a České Skalici, z větších akcí probíhaly dohledy např. při stavbě výrobní haly v Malém Poříčí nebo silnice 303 v obchvatu Běloves – Velké Poříčí. Ty budou pokračovat i v roce 2025. Při těchto akcích nebyly vesměs zjištěny žádné archeologické situace. Z celkového počtu akcí se ve 14 případech jednalo o novostavby rodinných domků.

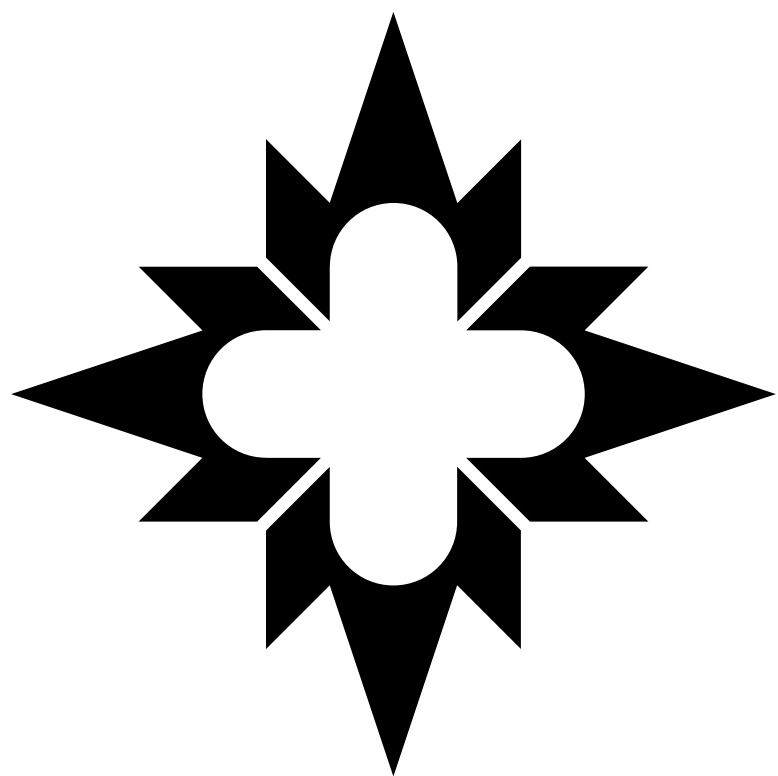
Z větších výzkumů byl realizován v roce 2024 pouze jeden. V jarních měsících probíhala rekonstrukce ulice U Zázvorky v Novém Městě nad Metují zahrnující odstranění starých povrchů silnice a nepoužívaných sítí, vytvoření nové komunikace a sanaci budovy ZUŠ. Po odkrytí povrchových vrstev byly zjištěny zbytky základového zdiva původní renesanční brány s průjezdem, která byla součástí městského opevnění a také reliktů staré kamenné dlažby. Záchranný výzkum provádělo Muzeum Náchodska společně s firmou Stratum, s. r. o. Nalezené situace byly standardně exkavovány a dokumentovány. Při výzkumu bylo získáno menší množství keramického materiálu z období staršího a mladšího novověku a z jednoho porušeného pravěkého objektu keramika z pozdní doby bronzové až starší doby železné.

7.

Hospodaření organizace

VÝNOSY A NÁKLADY

Hospodaření Muzea Náchodska skončilo ve sledovaném období 2024 se zhoršeným hospodářským výsledkem ve výši – 1 458 030,64 Kč. V roce 2024 se podařilo získat mimořádné účelové příspěvky od zřizovatele. Jednalo se o voucher „Prostor pro divadlo“ ve výši 150 000 Kč a účelovou dotaci na projekt „Živoucí pomezí“ ve výši 165 000 Kč. V rámci tohoto projektu byla vratka na účet zřizovatele ve výši 12 819 Kč. Na nepříznivém hospodářském výsledku se podílely zejména náklady na materiál a služby. To souviselo i se spoluúčastí organizace na dotacích a příspěvcích, ať již od ministerstva kultury či od zřizovatele (podrobněji v části dotace a dary). Byly také zvýšené náklady na nákup zboží. Tržby z jeho prodeje se projevily v následujícím období. Rovněž došlo k poklesu předpokládaných tržeb. Výše uvedenou ztrátu navrhuje muzeum krýt v roce 2025 z rezervního fondu. Jeho zůstatek k 31. prosinci 2024 činí 2 309 959,07 Kč.

Určitým specifikem MNA je realizace technického zhodnocení budovy čp. 1, náchodské Staré radnice. Toto technické zhodnocení, provedené v minulosti MNA, bylo předáno majiteli budovy (město Náchod), který jej současně i odepisuje. Na straně MNA je tato částka vedena jako dlouhodobá pohledávka a závazek města Náchoda (v účetnictví MNA současně jako zdroj krytí investičního fondu /IF/). MNA uplatňuje 1/30 hodnoty technického zhodnocení jako zápočet na nájemném z této budovy v roční výši 187 924,51 Kč (smlouva o nájmu na období 30 let). K 31. prosinci 2024 je tato pohledávka ve výši 1 564 758,02 Kč (zdroj krytí IF). Snížení pohledávky, resp. zápočtu ročního nájemného, bylo účtováno k 31. říjnu 2024. Celková roční výše nájemného činila 264 682,51 Kč (mimo zmiňovaný zápočet jde zejména o nájemné Kláštera v Polici nad Metují ve výši 76 026 Kč).

Od 1. dubna 2017 se stalo MNA ze zákona plátcem DPH (překročení obrátu 1 000 000 Kč u plnění podléhajících DPH – archeologie). K 31. prosinci 2024 má MNA po lhůtě splatnosti pohledávky ve výši 4 386,25 Kč (firma MATEX HK, s. r. o., přihlášeno v rámci insolvenčního řízení). Plnění

závazných ukazatelů rozpočtu je rovnoměrné, v souladu s usnesením Rady KHK, která stanovuje vybrané závazné ukazatele. MNA předložilo v termínu požadované výkazy za rok 2024. Předložené výkazy věrně zachycují průběh hospodaření. Od roku 2023 předkládá muzeum i PAP. CASH organizace nesestavuje. ISP je sestavováno vždy k pololetí a na konci předmětného roku.

Finanční prostředky byly vynakládány v souladu s posláním a cíli MNA, účelně a hospodárně. Ve sledovaném období nemělo MNA žádné půjčky ani úvěry. Limity specifických ukazatelů – výše čerpání mzdových prostředků, limit výdajů na pohoštění a dary, průměrný počet zaměstnanců – byly dodrženy.

Převážná část vlastních výnosů z činnosti MNA je tvořena tržbami ze vstupného, včetně doplňkového prodeje publikací a zboží (Broučkův dům – stálá expozice Dějiny Náchoda a Náchodska, areál Pevnosti Dobrošov, Výstavní síň Muzea Náchodska, Jiráskův rodný domek, Jiráskovo muzeum v divadle, Stará papírna – Čapkův mlýn, Klášter a Stará škola Dřevěnka v Polici nad Metují), dále výnosy ze záchranných archeologických průzkumů a dohledů. V roce 2024 byla fakturace za archeologické činnosti nesrovnatelná s předchozím rokem, který byl ovlivněn zejména akcemi: Revitalizace Husova náměstí v České Skalici, Obnova Spolkového domu a Obchvat Jaroměře. Na fakturaci se v roce 2024 značně podílely (archeologické výzkumy, zpracování jejich nálezů či zpracování nálezo- vých zpráv) zejména akce: Přeložka I/33 – obchvat Náchoda, Rekonstrukce ulice U Zázvorky, Nové Město nad Metují a II/303 Běloves – Velké Poříčí – terénní část výzkumu. Celkem v roce 2024 činila fakturace 1 840 476,55 Kč (bez DPH 1 521 055 Kč). V roce 2023 celkem činila 4 073 999,82 Kč (bez DPH 3 366 942 Kč). Dle dalších činností MNA se vývoj vlastních výnosů vyvíjel následovně: vstupné do expozic MNA v roce 2024 bylo ve výši 2 797 887 Kč (podrobněji viz tabulka Návštěvnost – tržby), prodej publikací a zboží v roce 2024 byl ve výši 256 610,98 Kč. V roce 2023 vstupné do expozic MNA bylo ve výši 2 327 098 Kč a pro-

dej publikací a zboží byl ve výši 239 482,33 Kč. Výše tržeb byla ovlivněna akcí „nulové vstupné“ a změnou příslušné metodiky KHK v roce 2024, ušlé zisky byly zřizovatelem kompenzovány. Doplnkový prodej publikací a zboží byl o něco vyšší v porovnání s předešlým rokem.

Výnosy

	Rok 2023	Rok 2024
Ukazatel	Hlavní činnost	Hlavní činnost
Oblast výnosů organizace	v tis. Kč	v tis. Kč
Tržby (vstupné, archeologie, publikace)	5 942,-	4 576,-
Provozní dotace měst	884,-	976,-
Dotace od KHK	20 204,-	21 161,-
Výnosy z čerpání fondů, předané TZ	386,-	637,-
EU fondy, sponzorské dary, ostatní výnosy, příspěvky a dotace na konkrétní akce	343,-	442,-
Výnosy celkem:	27 759,-	27 792,-

Náklady

	Rok 2023	Rok 2024
Ukazatel	Hlavní činnost	Hlavní činnost
Oblast nákladů organizace	v tis. Kč	v tis. Kč
Opravy a údržba	214,-	205,-
Spotřeba materiálu	622,-	897,-
Spotřeba energie	1 024,-	1 300,-
Služby	4 403,-	3 361,-
Mzdové náklady (521, 524, 525, 527)	16 941,-	17 917,-
Z toho hrubé mzdy + OON (521)	12 776,-	13 343,-
Zák. poj. + soc. náklady (524, 525, 527)	4 165,-	4 574,-
Nákup knih, brožur „B“ (504)	119,-	171,-
Odpisy (551)	3 968,-	4 876,-
Náklady z drobného dlouhodobého majetku (558)	315,-	411,-
Ostatní náklady (503, 512, 513, 528, 531, 549, 556, 591)	139,-	112,-
Náklady celkem:	27 745,-	29 250,-

Provozní dotace zřizovatele KHK je poukazována v měsíčních splátkách. Zvýšení provozní dotace zřizovatele v roce 2024 oproti roku 2023 bylo zejména v rozdílné výši účelových příspěvků, v příspěvku jednorázového charakteru a také ve výši transferů. V průběhu roku byly získány finanční zdroje nad rámec provozní dotace zřizovatele (provozní příspěvky měst) ve výši 975 884 Kč. Vlastní výnosy v oblasti archeologické činnosti byly v celkové výši 1 521 055 Kč bez DPH. V roce 2024 byl čerpán rezervní fond v celkové výši 498 319,01 Kč (např. Erasmus+, pušky, rozsocháče, mincmistr). Strukturu tvorby výnosů podrobně zobrazuje výkaz zisku a ztrát k 31. prosinci 2024.

Náklady MNA byly čerpány ve vazbě na plán činnosti muzea. Ke značnému nárůstu došlo v oblasti mzdových nákladů a dále pak u odpisů. Dohadné pasivní položky vytvářelo MNA v souladu s účetními postupy pouze k 31. prosinci předmětného roku a jsou vytvářeny na služby čp. 1, elektřina, teplo, vodné a stočné a na nevyfakturované dodávky. Muzeum vede od roku 2023 účetnictví v plném rozsahu, byly proto vytvořeny opravné položky k pohledávkám ve výši 4 386,25 Kč. Účtování o zásobách je prováděno na konci účetního období způsobem B. Stav čerpání nákladů detailně zobrazuje Výkaz zisku a ztrát k 31. prosinci 2024 dle jednotlivých SU.

Finanční majetek

Stav k 31. 12. 2024	Zůstatek
241 xxxx Běžný účet	2 322 728,03 Kč
243 000 Běžný účet FKSP	70 421,82 Kč
261 xxxx Pokladna	43 498,00 Kč
263 0200 Stravenky	0,00 Kč
244 0000 Ostatní účty	364 981,03 Kč

U veškerého finančního majetku a cenin byla k datu 31. prosince 2024 provedena fyzická inventarizace, která nezjistila žádné rozdíly mezi účetním a fyzickým stavem u žádné z položek.

Dotace a dary

V roce 2024 se podařilo získat další prostředky nad rámec provozního příspěvku KHK, a to zejména od městských úřadů, kde MNA působí (město Náchod 230 000 Kč a 30 000 Kč, město Hronov 300 000 Kč a 35 844 Kč, město Police nad Metují 380 000 Kč). Ve sledovaném období získalo MNA z FRR prostředky na nákup osobního automobilu ve výši 616 419,96 Kč. Z ministerstva kultury se podařilo získat dotaci na modernizaci přednáškového sálu knihovny ve výši 19 000 Kč, dále dotace ISO II D-b/vybavení depozitářů a stálých expozic a ISO II D-c/náročné restaurování, konzervování ve výši 133 000 Kč, příspěvek

na katalog k výstavě Cesta do pravěku Náchodska ve výši 110 000 Kč a dotaci ISO II A Modernizace připojení na SCO Policie ČR (7 objektů) ve výši 463 000 Kč. Celkem tedy dotace z ministerstva kultury činily 725 000 Kč. Celková výše provozní dotace od zřizovatele činila v roce 2024 celkem 19 608 291 Kč a byla poskytována postupně v měsíčních platbách.

Investice

Čerpání prostředků IF Muzea Náchodska probíhalo v roce 2024 na základě Usnesení Rady KHK. V roce 2024 došlo k čerpání prostředků na tato opatření:

Zápočet TZ čp. 1 (podrobněji viz předchozí text) v celkové výši 187 924,51 Kč

Odvod z odpisů do FRR KHK v celkové výši 2 754 400 Kč

Nákup sbírkových předmětů ve výši 92 784,06 Kč

Automobil ve výši 616 419,96 Kč

Připojení na SCO Policie ČR 669 616,90 Kč

Defibrilátor 42 000,00 Kč

Maketa střílny 78 650,00 Kč

Celkové čerpání IF MNA bylo v roce 2024 v souhrnné výši 4 441 795,43 Kč.

Tvorba IF MNA z odpisů byla v roce 2024 ve výši 3 441 685,82 Kč, dále pak příspěvek z rozpočtu zřizovatele ve výši 100 000 Kč na nákup sbírkových předmětů a ve výši 616 419,96 Kč na nákup automobilu. Byla rovněž poskytnuta dotace z ministerstva kultury na připojení SCO Policie ČR ve výši 463 000 Kč.

Celkem tedy tvorba IF činila 4 621 105,78 Kč.

Zakázky

Ve smyslu Zákona o zadávání veřejných zakázek a směrnice KHK byly v roce 2024 v rámci činnosti MNA zadány níže uvedené zakázky. Lze konstatovat, že v roce 2024 byly jednotlivé zakázky členěny dle směrnice KHK a dle pravidel zadávání zakázek v rámci E-ZAK byly předmětné zakázky v systému zveřejněny. Jednalo se o:

Zajištění výkopových prací na ZAV

Název: Zajištění výkopových prací na ZAV při stavbě v ulici U Zázvorky, Nové Město nad Metují

Druh veřejné zakázky: Služby

Stručný popis předmětu: Technické a personální zajištění při záchranném archeologickém výzkumu v ul. U Zázvorky, Nové Město nad Metují. Výkopové a dokumentační práce v terénu, vč. geodetického zaměření archeologických situací, digitalizace terénní dokumentace.

Postup zadání: VZMR s uveřejněním výsledku po podpisu smlouvy

Režim veřejné zakázky: VZ malého rozsahu

Předpokládaná hodnota: 950 000 Kč bez DPH

Dodávka osobního automobilu

Název: Dodávka osobního automobilu

Druh veřejné zakázky: Dodávky

Stručný popis předmětu: Nákup osobního automobilu pro Muzeum Náchodska, CPV kod: 34110000-1

Postup zadání: Uveřejnění na profilu – zakázka malého rozsahu – uzavřená výzva

Režim veřejné zakázky: VZ malého rozsahu

Předpokládaná hodnota: 537 190 Kč bez DPH

Na běžné nákupy a zakázky byla prováděna poptávka ceny v souladu s platnou směrnicí MNA, která vychází ze směrnice KHK a pravidel pro nákupy v rámci E-ZAK a pro centrální nákupy.

MNA zveřejňuje smlouvy nad 50 000 Kč bez DPH ve veřejném rejstříku smluv MV ČR (registr smluv).

NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM

Při plnění úkolů v oblasti nakládání se svěřeným majetkem byly v rámci MNA dodržovány obecně závazné předpisy a směrnice KHK upravující tuto oblast činnosti. K 31. prosinci 2024 nemá Muzeum Náchodska žádný vlastní majetek.

Se svěřeným majetkem bylo v průběhu roku 2024 nakládáno v souladu s obecně závaznou legislativou, se Zřizovací listinou MNA, Směrnicí č. 7 a dále Směrnicí č. 3 schválenou Radou KHK. Investiční majetek je podrobně popsán v oddíle investic.

Účet 013 Drobný hmotný dlouhodobý majetek. V roce 2024 byl beze změny.
Účet 018 Drobný nehmotný dlouhodobý majetek. V roce 2024 byl beze změny.

Účet 019 Ostatní nehmotný dlouhodobý majetek. V roce 2024 byl beze změny.
Účet 021 Stavby. V roce 2024 došlo k technickému zhodnocení (Dobrošov, kanalizační potrubí) ve výši 892 106,38 Kč.
Účet 022 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí. V roce 2024 došlo k navýšení majetku o 709 041,66 Kč (viz příloha k tabulce 9 dostupná v on-line verzi výroční zprávy).
Účet 028 Drobný hmotný dlouhodobý majetek. Položkový seznam předmětů nakoupených či vyřazených v roce 2024 je uveden v účetních zápisech. Celkově došlo k navýšení majetku o 700 895,77 Kč. Navýšení bylo zejména z důvodu bezúplatných převodů.
Účet 031 Pozemky. V roce 2024 beze změny.

Struktura majetku

Číslo a název účtu	stav k počátku roku	stav ke konci roku
O18 Drobný nehmotný dlouhodobý majetek	1 101 199,27 Kč	1 101 199,27 Kč
O19 Ostatní nehmotný dlouhodobý majetek	1 769 511,01 Kč	1 769 511,01 Kč
O31 Pozemky	1 808 559,60 Kč	1 808 559,60 Kč
O21 Stavby	177 531 300,93 Kč	178 423 407,31 Kč
TZ Dobrošov, kanal. potrubí		892 106,38 Kč
O22 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	14 563 920,42 Kč	15 272 962,08 Kč
(podrobně účetní zápisy za rok 2024)		709 041,66 Kč
O28 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	7 218 180,10 Kč	7 919 075,87 Kč
Vyřazený majetek (podrobně účetní zápisy za rok 2024)		31 099,50 Kč
Nakoupený či předaný majetek (podrobně účetní zápisy za rok 2024)		731 995,27 Kč
O13 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	4 075 280,00 Kč	4 075 280,00 Kč

Pěněžní fondy

Rezervní fond v Kč			
Stav 1. 1. 2024	Tvorba	Použití	Stav 31. 12. 2024
2 766 415,15	41 862,93	498 319,01	2 309 959,07
Investiční fond v Kč			
Stav 1. 1. 2024	Tvorba	Použití	Stav 31. 12. 2024
2 041 778,79	4 621 105,78	4 441 795,43	2 221 089,14
Fond odměn v Kč			
Stav 1. 1. 2024	Tvorba	Použití	Stav 31. 12. 2024
522 192,61	1 300,00	115 000,00	408 492,61
FKSP v Kč			
Stav 1. 1. 2024	Tvorba	Použití	Stav 31. 12. 2024
25 107,82	98 712,00	49 291,00	74 528,82

Ze zlepšeného hospodářského výsledku za rok 2023 došlo na základě usnesení Rady KHK v roce 2024 k posílení rezervního fondu ve výši 12 559,55 Kč. Do tohoto fondu byly rovněž převedeny nevyčerpané prostředky z projektu Erasmus+ ve výši 29 303,38 Kč. Celková tvorba byla tedy ve výši 41 862,93 Kč. Čerpání RF ve výši 498 319,01 Kč bylo za účelem použití v rámci daňové úspory a dále pro rozvoj činnosti.

Investiční fond byl v roce 2024 tvořen převážně z odpisů ve výši 3 441 685,82 Kč. Celkové čerpání investičního fondu ve výši 4 441 795,43 Kč bylo v následující struktuře: 187 924,51 Kč čp. 1, zápočet technického zhodnocení, odvod z IF do FRR zřizovatele KHK 2 754 400 Kč, nákup sbírkových předmětů 92 784,06 Kč, automobil ve výši 616 419,96 Kč, připojení na SCO Policie ČR 669 616,90 Kč, defibrilátor 42 000 Kč a maketa střílny 78 650 Kč.

Fond odměn byl v roce 2024 čerpán ve výši 115 000 Kč. Ze zlepšeného hospodářského výsledku za rok 2023 došlo na základě usnesení Rady KHK v roce 2024 k jeho posílení ve výši 1 300 Kč.

Fond FKSP byl v roce 2024 tvořen zákonným přidělem ve výši 1,0 % z hrubých mezd a odměn, a to v celkové úhrnné výši 98 712 Kč. Čerpání fondu probíhalo v souladu s vnitřní směrnici. Čerpání ve výši 49 291 Kč bylo využito jako příspěvek na penzijní pojištění.

Autoprovoz

Muzeum Náchodsko mělo v roce 2024 k dispozici celkem 5 služebních automobilů, z toho 4 od začátku roku a 1 přibyl v průběhu října.

Služební vůz Dacia Duster byl podle potřeb využíván zejména pro provoz Pevnosti Dobrošov. Sloužil hlavně pro manipulační jízdy v rámci pobočky a kyvadlovou dopravu mezi Náchodem a Dobrošovem. Za rok 2024 bylo najeto **8 487** kilometrů a načerpány pohonné hmoty v hodnotě **27 534** Kč.

Služební vůz Fiat Doblo byl v rámci roku používán především pracovníky archeologického oddělení pro potřeby archeologické památkové péče (zajištění archeologických dohledů a záchranných archeologických výzkumů). V menší míře byl využíván také pro další provozní potřeby muzea, jako byl převoz výstavního materiálu nebo přesun sbírkových předmětů. V roce 2024 bylo najeto **13 653** kilometrů a načerpány pohonné hmoty v hodnotě **43 487** Kč.

Dodávka Renault Master byla po celý rok využívána primárně pro přesun větších předmětů a převoz výstavního materiálu a sbírkových předmětů mezi pobočkami muzea. V roce 2024 najela **3 186** km a byly do ní načerpány pohonné hmoty v hodnotě **7 750** Kč.

Služební vůz Opel Combo, který byl do muzea pořízen v průběhu roku 2023, sloužil především pro potřeby správy a zajištění provozu poboček v Hronově a Polici nad Metují. Dále byl využíván podle požadavků dalších zaměstnanců pro převoz sbírkových předmětů a výstavního materiálu. Za rok 2024 bylo najeto celkem **8 206** km a načerpány pohonné hmoty v hodnotě **24 132** Kč.

Nejnovějším přírůstkem do vozového parku muzea je vůz Škoda Kamiq, který byl pořízen v průběhu října 2024. Slouží primárně pro potřeby ředitele muzea a dalších administrativních pracovníků. Využíván byl hlavně pro účely cest na jednání a operativní převoz materiálu. Najeto bylo celkem **685** km a načerpány pohonné hmoty v hodnotě **2 800** Kč.

Celkem bylo za rok 2024 služebními vozidly najeto **34 217** km a načerpány pohonné hmoty v hodnotě **105 703** Kč. Zákonné pojištění odpovědnosti a majetková pojištění jsou sjednávána centrálně Krajským úřadem Královéhradeckého kraje. Vozidla mají „zelenou kartu“ a jsou řádně pojištěna. Pravidelná údržba a obnovování platnosti STK je prováděno v požadovaných intervalech. Školení referentů – řidičů probíhá ve stanovené periodicitě. Vozidla, vyjma dodávky Renault Master, nejsou garážována a parkují na veřejných parkovacích plochách.

Kontrolní činnost

V roce 2024 proběhly v Muzeu Náchodsko tyto kontroly:

Královéhradecký kraj

Předmět kontroly: následná finanční kontrola hospodaření příspěvkové organizace zřízené Královéhradeckým krajem, v souladu s ustanovením zákona o finanční kontrole

Druh kontroly: následná námateková finanční kontrola dkladová i fyzická

Kontrola byla prováděna od 19. do 25. července 2024.

Kontrolované období: rok 2023

Výsledek kontroly: nebylo zjištěno porušení rozpočtové kázně

Česká obchodní inspekce

České obchodní inspekce, pracoviště Hradec Králové, provedla 16. srpna 2024 kontrolu provozovny Pevnost Dobrošov. Nedostatek v povinnostech podnikatelského subjektu v porovnání se zákony, které je ČOI oprávněna dozorovat, v době kontroly nebyl zjištěn.

Inventarizace

Ve smyslu platné legislativy a směrnice MNA byl vydán příkaz ředitele k provedení řádné inventarizace majetku organizace v předepsaném rozsahu a členění. Řádná inventarizace majetku organizace byla provedena k datu 31. prosince 2024.

Na základě příkazu ředitele MNA ze dne 31. října 2024 byla jmenována hlavní inventarizační komise ve složení: předseda: Mgr. Jan Tůma, členové: Ing. Lenka Killarová, Ivana Ducháčková. Dále bylo jmenováno pět dílčích inventarizačních komisí.

Byla jmenována škodní a likvidační komise ve složení: předseda: Mgr. Oldřich Schejbal, členové: Mgr. Jan Tůma, Ing. Lenka Killarová, Ivana Ducháčková.

Inventarizován byl majetek ve všech prostorech muzea, a to účty:

013, 018, 019	dle analytik účtového rozvrhu	fyzická
021, 022, 028, 031, 901, 902, 966	dle analytik účtového rozvrhu	fyzická
261, 262	pokladna a peníze na cestě, dle analytik účtového rozvrhu	fyzická, dokladová
263 0200	ceniny	fyzická
041, 042, 052, 073, 078, 079, 081, 082, 088, 194	dle analytik účtového rozvrhu	dokladová
241, 243, 244	dle analytik účtového rozvrhu	dokladová
tř. 3, 4	dle analytik účtového rozvrhu	fyzická, dokladová
132	zboží na skladě, dle analytik účtového rozvrhu	fyzická dle přísl. skladů

O výsledku inventarizace byl vyhotoven zápis ověřený podpisy všech členů inventarizační komise. Hlavní pozornost komise věnovala zjišťování skutečného stavu majetku a případných rozdílů v porovnání s jeho evidenčním záznamem (inventura) a následně porovnání se stavem v účetnictví (inventarizace). Inventarizační komise nezjistila žádné inventarizační rozdíly. Dále komise věnovala pozornost fyzickému stavu majetku, jeho morálnímu opotřebení a funkčnosti, případně možnosti opravy a dalšího možného využívání těchto předmětů.

Škodní a likvidační komise doporučila a schválila vyřadit v průběhu roku 2025 na základě odborného posudku a návrhů z inventur nefunkční, zastaralý a opotřeбенý majetek. Ve sledovaném období roku 2024 nevznikla škodní událost.

muzeum
náchodsko

Masarykovo náměstí 1, 547 01 Náchod
+420 491 423 248
info@muzeumnachodsko.cz

www.muzeumnachodsko.cz

ISBN 978-80-909142-4-7 (brožováno)
ISBN 978-80-909142-5-4 (pdf)

Editoři:

Eliška Borůvková
Tomáš Menec
Mariana Poláková
Oldřich Schejbal

Grafické zpracování a sazba:

Kateřina Kesslerová
Tomáš Menec